

Haderslev

Miljøgodkendelse af DALGÅRDSVEJ 14 6100 HADERSLEV

Jf. § 16 a stk. 2 nr. 2 i Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv.

(LBK nr. 256 af 21/03/2017)

3. december 2018

Haderslev Kommune

Datablad

Kontaktoplysninger	
Ansøgers navn og adresse	Laue Fromm-Christiansen Skau Dalgårdsvej 14 6100 Haderslev Mobil: 40981221 E-mail: laue@skau-dalgaarden.dk
Ansøgers CVR	Cvr-nr. 30310195 P-nr. 1013115652
Ansøgers CHR	49368
Kontaktperson	Laue Skau
Ansøgers konsulent	Miljø og Natur Jakob Altenborg Tlf: 26259791 e-mail: Jakob@miljoeognatur.dk
Ejer	Laue Skau
Ejendom	
Ejendommens adresse	Dalgårdsvej 14 6100 Haderslev
Ejendomsnummer	5100003689
Matr. Nr.	Matr. nr. 22 Hejsager, Halk
Tilsynsmyndighed	Haderslev Kommune
Journal nr.	17/29981
Ansøgnings-id	Skema nr. 200732 version 2

Indholdsfortegnelse

1	Baggrund	5
2	Ikke-teknisk resume	5
3	Afgørelse om miljøgodkendelse	8
3.1	Afgørelsen	8
3.2	Offentlighed og høring	9
3.3	Klagevejledning	11
4	Vilkår	18
4.1	Generelle vilkår	18
4.2	Vilkår vedrørende anlægget	18
4.3	Vilkår vedrørende egenkontrol	21
5	Miljøteknisk beskrivelse og kommunens vurderinger	22
5.1	Generelt	22
5.2	Husdyrbrugets anlæg	22
5.2.1	Staldanlæg	22
5.2.2	Husdyrbrugets lokalisering – afstandskrav	23
5.2.3	Husdyrbruges landskabelige placering og planmæssige forhold	23
5.2.4	Produktionsareal	24
5.2.5	Husdyrgødning	25
5.2.6	Foder	26
5.2.7	Ammoniakemission, Naturvurdering og Bilag IV-arter	26
5.2.8	Jord, grundvand og overfladevand	27
5.2.9	Lugt	28
5.2.10	Støjklender og rystelser	30
5.2.11	Støv	31
5.2.12	Fluer og skadedyr	32
5.2.13	Transport, til- og frakørsler	32
5.2.14	Lys	33
5.2.15	Affald	33
5.2.16	Uheld	35
5.2.17	Ophør	35
5.3	Egenkontrol	36
5.4	Anvendelse af BAT – Bedste tilgængelige teknologi	36
5.4.1	BAT-krav - Emissionsgrænseværdi for ammoniak	36
5.4.2	BAT redegørelse for IE-brug	37
5.5	Alternativer (for IE)	40
5.6	Miljøkonsekvensrapport	40
5.7	Samlet vurdering	41
	Bilag 1: Grundlag for vilkår og lovgivning	42
	Bilag 2: Situationsplan	43

Bilag 3: Miljøkonsekvensrapport	44
Bilag 4: Lugtkonsekvenszonen.....	47
Bilag 5: Landskabsvurdering	48
Bilag 6: Naturvurdering.....	50
Bilag 6a – Kort over kategori 1 og 2 natur samt Natura 2000 ved anlæg.....	56
Bilag 6b – Kort over kategori 3 natur ved anlæg.....	57
Bilag 6c – Kort over § 3 natur ved anlæg.....	58
Bilag 6d - Bilag IV forekomster ved anlæg.....	59
Bilag 6e - Natura 2000 område ”Lillebælt” (N112)	60
Bilag 6f – Potentielle bilag IV arter.....	68
Bilag 7 – Staldtegning	72

1 Baggrund

Laue Skau ansøger om § 16 a miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven¹ for at kunne overgå til stipladsmodellen på ejendommen Dalgårdsvej 14, 6100 Haderslev.

Ansøgningen om § 16 a godkendelse er indkommet den 17. november 2017 med skemanr. 200732.

Ejendommen fik en VVM-screening den 10.02.2006 og medfølgende lokaliseringsgodkendelse den 05.04.2006 til en produktion af smågrise og slagtesvin. Det er de samme stalde, der ansøges om nu. Efterfølgende fik ejendommen en §19 d afgørelse den 07.01.2013 til 7.000 smågrise og 6.793 slagtesvin. Tilsynsrapporten fra 10.03.2017 angiver et dyrehold på 212 DE ud af 215 DE svarende til 6.764 grise fra 8,5 til 109,5 kg.

Der foretages ikke bygningsmæssige ændringer i forbindelse med denne ansøgning. Der søges om miljøgodkendelse for at opnå den fleksibilitet, der ligger i de nye regler for husdyrgodkendelser.

Ammoniakemissionen er på 3.194 kg NH₃-N. Da antallet af stipladser der er ansøgt overstiger 2.000 er der tale om godkendelsespligt efter husdyrbruglovens § 16 a stk. 2 nr. 2, dvs. det er et IE-brug.

Med den nye lovgivning fra 2017 ændres miljøgodkendelsen fra at være baseret på antal producerede dyr om året til at være baseret på antal m² produktionsareal samt de ansøgte dyretyper. Det maksimale antal dyr i produktionsarealet er fremover udelukkende reguleret af de til enhver tid gældende dyrevelfærdsregler.

2 Ikke-teknisk resume

Produktion

Laue Skau ansøger om § 16 a miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven² for at kunne overgå til stipladsmodellen på ejendommen Dalgårdsvej 14, 6100 Haderslev. Husdyrproduktionen er uændret smågrise og slagtesvin. Der er tale om et IE-husdyrbrug med plads til mindst 2.000 slagtesvin ad gangen.

Der er tale om en godkendelse af eksisterende staldanlæg. I beregningerne er anvendt stipladsarealet fra regnet gangarealer.

Godkendelsen omfatter:

- 4 staldafsnit til smågrise, toklimastald delvist spaltegulv på 576 m² produktionsareal (område i alt 628 m²)
- 10 staldafsnit til slagtesvin, delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv på 1210 m² produktionsareal (område i alt 1540 m²)
- 1 sygestald til slagtesvin, drænet gulv + spalter (33 %/67 %) på 110 m² produktionsareal (område i alt 119 m²)
- Gyllebeholder på 813 m² (ca. 4000 m³)
- Tre fodersiloer, heraf 1 ny.

¹ Bekendtgørelse nr. 256 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. af 21/03/2017

² Bekendtgørelse nr. 256 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. af 21/03/2017

Placering

Godkendelsen omfatter ikke nye bygninger, og de eksisterende stalde blev godkendt ved lokaliseringsgodkendelse den 05.04.2006.

Der søges dog om en tredje fodersilo ved siden af de to eksisterende umiddelbart nord for maskinhuset.

Ammoniak

Bedste tilgængelig teknologi (BAT) for ammoniakfordampning: Der anvendes BAT-kravet for eksisterende stalde for alle staldafsnittene. Ansøgningen viser, at BAT-kravet overholdes uden virkemidler, idet BAT-kravet for eksisterende stalde er normemissionen for staldtypen.

Det ansøgte projekt vurderes ikke at give anledning til væsentlig påvirkning af ammoniakfølsomme naturtyper. Det nærmeste Kategori 1 område er en elle-askeskov 1,3 km syd for ejendommen, hvor beregning af totalammoniakdepositionen viser 0,0 kg NH₃-N. Det nærmeste Kategori 2 område er et overdrev 1,4 km nordvest for ejendommen, som modtager 0,0 kg N. Et udpeget Kategori 3 område er et overdrev 890 m væk. Overdrevet modtager 0,0 kg NH₃-N i merdeposition. Den fastlagte depositionsgrænse på 1,0 kg N bliver overholdt.

Af øvrige § 3-områder har Haderslev Kommune bl.a. udpeget en sø 180 m mod vest. Søen modtager ingen merdeposition af ammoniak fra det ansøgte projekt.

Det ansøgte projekt vurderes ikke at give anledning til væsentlig påvirkning af ammoniakfølsomme naturtyper og der stilles derfor ingen skærpende vilkår i forhold til ammoniakfordampning.

Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV.

Lugt

Lugten fra staldene beregnes i ansøgningskemaet til tre områdetyper:

Områdetype	Mindste geneafstand	Faktisk vægtet afstand
Enkelt-bolig uden landbrugspligt Dalgårdsvej 27	159 meter	237 meter
Samlet bebyggelse = lokalplan for boligområde Hejsager Strandby ved Dalgårdsvej 6	373 meter	233 meter
Byzone = sommerhusområdet Hejs- ager	504 meter	1360 meter

Lugtgeneberegninger viser, at ejendommen overholder lugtgenekriterierne til enkeltbolig og byzone, men ikke til samlet bebyggelse. Der er blevet søgt om dispensation til at anvende "50 % -reglen" til afstanden til samlet bebyggelse, og Haderslev Kommune har den 11. juni 2018 givet accept af dette. Da lugtmængden ikke øges i forhold til nudriften, stilles der ikke vilkår.

Øvrigt

Det forventes, at antallet af transporter samt støv, støj, lys og skadedyr ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

Ansøgningen indeholder en miljøkonsekvensrapport (Bilag 3). Rapporten vurderes at være tilstrækkelig, og den indgår i den samlede vurdering.

Ligeledes indeholder ansøgningen en beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Det er Haderslev Kommunes samlede vurdering, at husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af omgivelserne og miljøet, når godkendelsens vilkår overholdes.

3 Afgørelse om miljøgodkendelse

3.1 Afgørelsen

Haderslev Kommune meddeler miljøgodkendelse efter § 16 a stk. 2 i husdyrgodkendelsesloven¹ på Dalgårdsvej 14, 6100 Haderslev ved Laue Skau, cvr. 30310195.

Afgørelsen omfatter miljøgodkendelse af

- 4 staldafsnit til smågrise, toklimastald delvist spaltegulv på 576 m² produktionsareal (område i alt 628 m²)
- 10 staldafsnit til slagtesvin, delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv på 1210 m² produktionsareal (område i alt 1540 m²)
- 1 sygestald til slagtesvin, drænet gulv + spalter (33 %/67%) på 110 m² produktionsareal (område i alt 119 m²)
- Gyllebeholder på 813 m² (ca. 4000 m³)
- Tre fodersiloer, heraf 1 ny.

Godkendelsen meddeles på de vilkår, der fremgår af kapitel 4.

I forbindelse med denne godkendelse, som er en overgang til ”stipladsmodellen”, ophæves den tidligere lokaliseringsgodkendelse af 5. april 2006 og anmeldteafgørelsen af 7. januar 2013.

Miljøgodkendelsen gives under forudsætning af, at vilkårene i kapitel 4 og de til enhver tid gældende regler på området overholdes, også selv om reglerne evt. skærpes i forhold til denne godkendelse (se Bilag 1).

Det er Haderslev Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt:

- Overholder bekendtgørelsens beskyttelsesniveauer for BAT, for ammoniakdeposition på naturområder og for lugt
- Lever op til kravene om anvendelse af BAT
- Ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt
- Ikke vil have en negativ indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV, artsfredning eller af rødlistet
- Ikke vil have væsentlig virkning på de landskabelige værdier

Med denne godkendelse har Haderslev Kommune ikke taget stilling til eventuelle tilladelser og godkendelser efter anden lovgivning, som for eksempel byggeloven, miljøbeskyttelsesloven eller arbejdsmiljøloven.

Jævnfør §§ 39 - 41 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen³, skal en § 16 miljøgodkendelse eller tilladelse regelmæssigt og mindst hvert 10 år tages op til revurdering. Den første revurdering foretages dog efter 8 år, hvor retsbeskyttelsen udløber. Haderslev Kommune forventer at revurdere husdyrbruget i 2026.

Miljøgodkendelsen skal være udnyttet senest 6 år efter meddelelsesdatoen dvs. senest den 3. december 2024. Hvis miljøgodkendelsen derefter ikke udnyttes helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet i de pågældende tre år.

Dato for godkendelse: 3. december 2018

³ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug – [BEK. nr. 916 af 23/06/2017](#)

Line Olsen

Miljømedarbejder
Erhverv, Haderslev Kommune

Journal nr.: 17/29981
Udarbejdet af: Grete Mørch Sørensen, NIRAS

3.2 Offentlighed og høring

Forannoncering

Ansøgningen blev offentliggjort på Kommunens hjemmeside den 22. maj 2018. Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Høring af naboer og parter

Naboer og parter, samt ansøger selv og øvrige, der har anmodet om orientering i sagen, fik tilsendt eller blev orienteret om udkast til miljøgodkendelse den 4. oktober 2018 med en frist på 30 dage til at indsende bemærkninger.

Der er i forbindelse med nabohøringen indkommet 11 høringssvar samt 6 underskrifter til et af høringssvarene. De 11 høringssvar samt underskrifter fremgår i sin helhed i bilag 8. Ansøger havde ingen kommentare til de indkomne høringssvar. Haderslev Kommune har vurderet, at høringssvarene ikke giver anledning til ændringer i godkendelsen.

I nedenstående tabel ses i korthed, hvilke bemærkninger, der er indkommet i de forskellige høringssvar samt Haderslev Kommunes faglige kommentarer til bemærkningerne.

<i>Resumé af indkomne bemærkninger</i>	<i>Faglige kommentarer</i>
Ikke modtaget høringsbrev om 50 % reglen (Høringssvar nr.: 3 m. underskrifter)	Kommunen har undersøgt, om høringsbrevet vedr. 50 % reglen er afsendt til pågældende. Brevet er 7. maj 2018 afsendt via den digitale afsendingsløsning doc2mail. Breve, som modtages af borgere, der er fritaget for digital post, bliver printet ud centralt og afsendes med regulær post.
Lugtgener. Ifølge flere høringssvar er der allerede på nuværende tidspunkt lugt fra husdyrbruget, og lugten ønskes ikke forværret. (Høringssvar nr.: 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 og 11) Der nævnes i nogle af høringssvarene, at idet der kan komme flere dyr i staldene, må det give mere lugt end der opleves i dag. (Høringssvar nr.: 3 m. underskrifter og 4)	Bemærkningerne vedr. lugt har ikke givet anledning til ændringer i godkendelsen. Det er blevet besluttet af Udvalget for Plan og Miljø (UPM), at husdyrbruget på Dalgårdsvej 14 kan anvende 50 % reglen, hvorved lugtgenekriterierne bliver overholdt. For mere information om proceduren for 50 % reglen se afsnit: 5.2.9. Den nye husdyrregulering fra august 2017 bygger på ny faglig viden. De gamle antagelser om, at lugten blev øget med antallet af svin, eller kg

	<p>svin på stald, har med den nye faglige viden vist sig ikke at være korrekte. Derfor er principperne for lugtberegning lavet om i den nye regulering, så den svarer til den nyeste faglige viden på området. Lugten beregnes derfor som produktionsarealets størrelse gange med den emissionsfaktor, der er for den pågældende dyretype pr. m².</p> <p>De omkringboende stilles derfor ikke ringere med de nye regler, for det lugter ikke mere fra en stald, hvis produktionsarealet og dyretypen er den samme før og efter en ændring. Jf. helpdesksvar af 5. december 2017.</p> <p>Der er yderligere i godkendelsen stillet vilkår, for at sikre omboende mod gener.</p>
Fluegener (Høringssvar nr.: 11)	<p>Bemærkningerne vedr. fluegener har ikke givet anledning til ændringer i godkendelsen.</p> <p>Der er yderligere i godkendelsen stillet vilkår, for at sikre omboende mod gener.</p>
Regnvand og eventuelt forurening til vandværk (Høringssvar nr.: 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 og 11)	<p>Kommunen er i dialog med landmanden med henblik på afværende tiltag i forhold til minimering af risikoen for oversvømmelse omkring Hejsager vandværk og nabo ved kraftig regnvejr.</p>
Ejendomsværditab (Høringssvar nr.: 4 og 11)	<p>Der er efter lovgivningen for husdyrbrug ikke hjemmel til at tage stilling til spørgsmål om eventuel værdiforringelse af fast ejendom. (jf. Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse med journalnr. NMK-132-00686 den 17.12.2014.)</p> <p>Klagenævnet har i afgørelsen afvist et klagepunkt om, at udvidelsen vil medføre en værdiforringelse af naboens ejendom, med en generel bemærkning om, at det ikke er et relevant parameter i forbindelse med behandling af en husdyrgodkendelsessag.</p>
Grønnere hustage (Høringssvar nr.: 11)	<p>Haderslev Kommune antager, at ”grønnere hustage” henviser til algevækst og forøget anvendelse af afrensningsmidler til bekæmpelse af alger.</p> <p>Bemærkningerne vedr. alger har ikke givet anledning til ændringer i godkendelsen og korrekt anvendelse af afrensningsmidler er reguleret i anden lovgivning.</p> <p>Miljø og Fødevareklagenævnet har afvist klagepunkt, om vilkår pga. algevækst på naboejen-</p>

	domme, som er videregående end de sædvanlige krav om anvendelse af bedste tilgængelige teknologi til begrænsning af ammoniakfordampning. (Jf. Miljø og Fødevarerklagenævnets afgørelse med journalnr. NMK-132-00797 af 6. november 2017)
Sundhedsskadelig lugt (Høringssvar nr.: 5, 6, 8, 9 og 10)	Der er efter lovgivningen for husdyrbrug ikke mulighed for at tage stilling til mulig sundhedsskadelig lugt.
Klage over dyrene på Dalgårdsvej 24 (Høringssvar nr.: 5, 6, 8, 9 og 10)	Haderslev Kommune har ikke registreret dyrehold eller klager over sådanne på adressen Dalgårdsvej 24, og kan derfor ikke tage stilling til denne udtalelse i sammenhæng med miljøgodkendelse for Dalgårdsvej 14.
Udlejning af HAB boligere (Høringssvar nr.: 5, 6, 7, 8, 9 og 10)	Der er efter lovgivningen for husdyrbrug ikke mulighed for at tage stilling til spørgsmål om eventuelt indtægtstab på grund af manglende lejere.

3.3 Klagevejledning

Miljøgodkendelsen af Dalgårdsvej 14, 6100 Haderslev i henhold til § 16 a stk. 2 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, vil blive offentliggjort den 3. december 2018 på hjemmesiden Digital MiljøAdministration, dma.mst.dk. Du skal søge på adressen under offentliggørelser.

Under normale omstændigheder er en klagefrist på 4 uger fra offentliggørelse, men da der på høringslisten forekommer personer, som er fritaget for digital post tillægges der 4 hverdage oveni klagefristen. En klage skal derfor være indsendt senest **fredag 4. januar 2019**.

Ansøger vil ved klagefristens udløb få besked om kommunen har modtaget klager.

Det er muligt for enhver med individuel væsentlig interesse i en sag at påklage afgørelsen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Haderslev Kommune, som har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Klager betaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende (2016-niveau).

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Haderslev Kommune, Teknik og Miljø, Simmer-

stedvej 1A, 1., 6100 Haderslev eller teknikmiljoe@haderslev.dk. Haderslev Kommune videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En klage over miljøgodkendelsen har som udgangspunkt ikke opsættende virkning på retten til at udnytte godkendelsen, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug mv. Udnyttelse af miljøgodkendelsen kan dog kun ske under opfyldelse af vilkårene, der er fastsat i denne godkendelse. Udnyttelsen af miljøgodkendelsen sker på eget ansvar, idet Miljø- og Fødevarerklagenævnet i tilfælde af klage kan ændre eller ophæve en miljøgodkendelse.

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Husdyrgodkendelsesloven. Ønskes afgørelsens gyldighed afprøvet ved domstolene, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter miljøgodkendelsen er offentliggjort eller, hvis sagen påklages, inden 6 måneder efter at den endelige administrative afgørelse foreligger.

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at der i medfør af Offentlighedslovens § 7⁴ er mulighed for aktindsigt i sagen. Tidspunktet for eventuelt gennemsyn af sagen kan aftales telefonisk med Haderslev Kommune på 74 34 21 45.

Haderslev Kommune skal ifølge databeskyttelsesloven⁵ gøre opmærksom på, at henvendelser og øvrige oplysninger i sagen bliver journaliseret hos kommunen

Underretning

Orientering om denne afgørelse er sendt til følgende:

Som mail til implicerede parter med vedhæftet fil af miljøgodkendelsen:

- Laue Fromm-Christiansen Skau, Dalgårdsvej 14, 6100 Haderslev, laue@skau-dalgaarden.dk

Som brev til naboer indenfor lugt konsekvenszonen (se bilag 4):

Amanda Marie Hardenberg	Småkærvej 21	6100	Haderslev
Anders Buchholdt Jørgensen	Hejsagervej 38	6100	Haderslev
Andreas Ellgaard Bruhn	Skrågyde 13	6100	Haderslev
Anette Andersen	Hejsager Strandvej 41,1.	6100	Haderslev
Anja Müller	Hejsagervej 35	6100	Haderslev
Anne Burrack Larsen	Hejsagervej 46	6100	Haderslev
Anne Sofie Hannibal	Hejsagervej 31	6100	Haderslev
Anne-Kjestine Diederichsen	Hejsager Strandvej 71	6100	Haderslev
Ann-Kathrin Müller	Hejsagervej 35	6100	Haderslev
Astrid Schøsler	Hejsagervej 42 A	6100	Haderslev
Barkholt	Hejsager Strandvej 71	6100	Haderslev
Behandlingscentret Stien Aps	Hejsagervej 34B	6100	Haderslev
Bernette Marie Louise Heiss Breith	Hejsager Strandvej 51	6100	Haderslev
Birgit Hannibal	Kelstruphøve 98	6100	Haderslev

⁴ Lov om offentlighed i forvaltningen - [LOV nr 606 af 12/06/2013](#).

⁵ Lov om ændring af lov om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger, lov om massemediers informationsdatabaser og forskelle andre love – LOV nr 503 af 23/05/2018

Birgitte Kjær Suurballe	Dalgårdsvej 34	6100	Haderslev
Bjarne Christian Schmidt	Hejsagerløkke 17	6100	Haderslev
Britta Buchholt	Skrågyde 21	6100	Haderslev
Børge Jensen	Hejsagerløkke 3	6100	Haderslev
Børge Mathiesen Beck	Fredeshøj 22	6100	Haderslev
Carina Østergaard Tønder Kloster	Hejsager Strandvej 35	6100	Haderslev
Carl Niemann	Hejsagervej 45	6100	Haderslev
Carsten Raeder	Frueløkke 10, st th	6200	Aabenraa
Casper Juhler	Hejsagervej 42 B	6100	Haderslev
Cathrine Kolmos	Ved Krotoften 5	6720	Fanø
Cawo A/S	Hejsagervej 33B	6100	Haderslev
Cawo Ejendomme Aps	Hejsagervej 33B	6100	Haderslev
Chris Gregersen	Hejsagervej 46	6100	Haderslev
Christian Wolfsen Buchholt	Skrågyde 21	6100	Haderslev
Christina Karas Christiansen	Hejsager Strandvej 46	6100	Haderslev
Claus Kragh	Dalgårdsvej 27	6100	Haderslev
Conny Korsholm Mathiesen	Hejsagervej 45	6100	Haderslev
Conny Ruth Lind	Aarø 16	6100	Haderslev
Danguole Skau	Dalgårdsvej 14	6100	Haderslev
Danny Dollerup Christensen	Hejsager Strandvej 47	6100	Haderslev
Dansk Niro Teknik Aps	Hejsager Næsvej 119	6100	Haderslev
Dorte Krogh	Skrågyde 22 A	6100	Haderslev
Elisabeth Sofie Rathgen	Hejsagerløkke 18	6100	Haderslev
Emma Lind	Dalgårdsvej 49	6100	Haderslev
Evonet A/S	Edison Park 1	6715	Esbjerg N
Gerda Sonja Bergendorff	Hejsager Østertoft 20	6100	Haderslev
Gitte Friis Jürgensen	Hejsagervej 33 A, 1. tv	6100	Haderslev
Gunnar Christian Kjær	Hejsager Strandvej 33	6100	Haderslev
Gunner Jensen	Hejsager Strandvej 31	6100	Haderslev
Gårdejer Thomas Bondesen Hansen	Småkærvej 26	6100	Haderslev
Hab	Varbergvej 63	6100	Haderslev
Halk-Hejsager Lokalhistoriske Forening	Småkærvej 26	6100	Haderslev
Hanne Johansen From	Dalgårdsvej 27	6100	Haderslev
Hans Dieter Bruhn	Hejsagervej 23	6100	Haderslev
Hans Jürgen Dethlefsen	Hejsagerløkke 13	6100	Haderslev
Hans Jørgen Carstensen	Dalgårdsvej 79	6100	Haderslev
Hans Krag Aarøe	Jørnhagevej 9	6100	Haderslev
Hans Thomsen	Hejsager Østertoft 6	6100	Haderslev
Heidi Gøttig Christensen	Hejsagerløkke 15	6100	Haderslev
Heidi Aalykke Andreasen	Hejsager Østertoft 14	6100	Haderslev
Heiko Müller	Hejsagervej 35	6100	Haderslev
Hejsager Fodboldgolf I/S	Dalgårdsvej 34	6100	Haderslev
Hejsager Vandværk	Småkærvej 60	6100	Haderslev
Helge Hoier	Hejsager Strandvej 43	6100	Haderslev
Helle Pedersen Bonnesen	Hejsager Strandvej 41 A	6100	Haderslev
Henning Petersen	Skrågyde 9	6100	Haderslev

Hvolbøl Holding Aps	Hejsager Næsvej 119	6100	Haderslev
Inge Østergaard Dethlefsen	Hejsager Strandvej 37	6100	Haderslev
Ingeborg Beck	Hejsager Østertoft 24	6100	Haderslev
Ingefred Else Ravn	Fredeshøj 12	6100	Haderslev
Ingvard Volqvard Johannes Schmidt	Hejsager Østertoft 22	6100	Haderslev
Jan Lind	Dalgårdsvej 49	6100	Haderslev
Janni Degn	Hejsagervej 44	6100	Haderslev
Jens Peter Hansen Kyster	Dalgårdsvej 49	6100	Haderslev
Jesper Nielsen	Hejsager Strandvej 45	6100	Haderslev
Johanne Margrethe Schmidt	Hejsager Østertoft 22	6100	Haderslev
John Bertelsen Kjær	Favrdalen 20	6100	Haderslev
John Eigil Palmblad	Dalgårdsvej 37	6100	Haderslev
Karen Boisen Diederichsen	Hejsager Strandvej 71	6100	Haderslev
Karen Margrethe Johansen	Skrågyde 24	6100	Haderslev
Karin Bruhn	Hejsagervej 23	6100	Haderslev
Karin Kjær	Hejsager Strandvej 33	6100	Haderslev
Karla Margrethe K Petersen	Skrågyde 9	6100	Haderslev
Karsten Andersen	Hejsagerløkke 20	6100	Haderslev
Karsten Andresen	Hejsager Østertoft 14	6100	Haderslev
Katarzyna Zajac Gumola	Hejsager Strandvej 50	6100	Haderslev
Kenni Grundahl Kloster	Hejsager Strandvej 35	6100	Haderslev
Kim Christensen	Hejsagervej 48	6100	Haderslev
Kim Dall	Hejsager Østertoft 7	6100	Haderslev
Kim Hoffmann Bjerringgaard	Fredeshøj 2	6100	Haderslev
Kirsten Elisabeth Boger Dall	Hejsager Østertoft 7	6100	Haderslev
Kirsten Howmann Poulsen	Hejsager Strandvej 45	6100	Haderslev
Køb Og Salg	Telehøjen 1	5220	Odense SØ
Lars Fruerhøj Bonnesen	Hejsager Strandvej 41 A	6100	Haderslev
Lars Weigelt Buhl	Skrågyde 13	6100	Haderslev
Laue Fromm-Christiansen Skau	Dalgårdsvej 14	6100	Haderslev
Leif Sandlykke	Skrågyde 17	6100	Haderslev
Linda Johanne Ekelund Fogtmann	Hejsagervej 39	6100	Haderslev
Lone Mathiesen	Laurids Skaus Gade 7	6100	Haderslev
Lone Olsen	Hejsager Strandvej 38 A	6100	Haderslev
Lw Holding Aps	Hejsagervej 33B	6100	Haderslev
M. Juhler	Skrågyde 3	6100	Haderslev
M.B.Boats & Scooters Aps	Hejsagervej 34A	6100	Haderslev
Majbritt Susgaard Jørgensen	Hejsagervej 38	6100	Haderslev
Maksims Trihonovs	Hejsagervej 42 D	6100	Haderslev
Manfred Iver Dethlefsen	Hejsager Strandvej 37	6100	Haderslev
Mariann Larsen	Hejsagervej 41	6100	Haderslev
Marianne Fabricius Mønsted	Hejsager Strandvej 48	6100	Haderslev
Marianne Karoline Dethlefsen	Hejsagerløkke 13	6100	Haderslev
Marianne Kyhl	Dalgårdsvej 10	6100	Haderslev
Marten Refslund Hansen	Barkholt 20	6100	Haderslev
Martin Finn Karas Christiansen	Hejsager Strandvej 46	6100	Haderslev

Martin Terp Jürgensen	Hejsagervej 33 A,1. tv	6100	Haderslev
Mette Riistofte Christiansen	Dalgårdsvej 6	6100	Haderslev
Michael Risskov Knudsen	Hejsagervej 34 A	6100	Haderslev
Mike Juhler	Skrågyde 3	6100	Haderslev
Mindaugas Jakstas	Dalgårdsvej 79	6100	Haderslev
Mindaugas Stankevicius	Dalgårdsvej 8	6100	Haderslev
Minna Østergaard Dethlefsen	Hejsager Strandvej 37	6100	Haderslev
Mogens Rathgen Hansen	Hejsagerløkke 18	6100	Haderslev
Mohsen Abdolrahmani	Hejsagerløkke 22	6100	Haderslev
Mona Hansen	Småkærvej 26	6100	Haderslev
Morten Falch	Hejsager Strandvej 41,st tv	6100	Haderslev
Mozhgan Mousavi Gorabi	Hejsager Strandvej 43	6100	Haderslev
Niels Diederichsen	Dalgårdsvej 39	6100	Haderslev
Niels Henrik Suurballe	Dalgårdsvej 34	6100	Haderslev
Nis Skov	Dalgårdsvej 14	6100	Haderslev
Nis-Jørn Thomas Diederichsen	Hejsager Strandvej 71	6100	Haderslev
Noushin Khasheivarnamkhasti	Hejsagerløkke 22	6100	Haderslev
Ove Breith	Hejsager Strandvej 51	6100	Haderslev
Paul Korsholm Mathiesen	Skrågyde 19	6100	Haderslev
Per Schmølz Olsen	Hejsager Strandvej 38 A	6100	Haderslev
Peter Buchholdt Boysen	Hejsagervej 36	6100	Haderslev
Peter Christian Christiansen	Dalgårdsvej 6	6100	Haderslev
Peter Friis Hansen	Hejsagerløkke 15	6100	Haderslev
Peter Hugo Hadberg	Havvejen 74	6100	Haderslev
Peter Jørgensen Fogtman	Hejsagervej 39	6100	Haderslev
Pia Lildholdt Jacobsen	Hejsager Strandvej 47	6100	Haderslev
Piotr Jaroslaw Gumola	Hejsager Strandvej 50	6100	Haderslev
Poul Magdal Radfelder	Hejsagervej 48	6100	Haderslev
Rita Schmidt	Hejsagerløkke 17	6100	Haderslev
Rosita Stankeviciené	Dalgårdsvej 8	6100	Haderslev
Rudolf Christiansen	Hejsager Østertoft 16	6100	Haderslev
Ruth Christiansen	Hejsager Østertoft 16	6100	Haderslev
Sam Moussavi Gourabi	Hejsager Strandvej 43	6100	Haderslev
Sandra Korsholm Niemann	Hejsagervej 45	6100	Haderslev
Sanne Marie Bruhn	Skrågyde 13	6100	Haderslev
Sat-Com Teknik Aps	Fredeshøj 1	6100	Haderslev
Siavash Moussavi Gourabi	Hejsager Strandvej 43	6100	Haderslev
Sidse Schjerbeck Jensen	Fredeshøj 3	6100	Haderslev
Sintija Skensberga	Hejsagervej 42 D	6100	Haderslev
Sompuk Ritadso	Hejsager Næsvej 119	6100	Haderslev
Sonja Jensen	Hejsager Strandvej 31	6100	Haderslev
Steen Pedersen Vitting	Skrågyde 24	6100	Haderslev
Stefan Eduard Seide	Hejsager Østertoft 9	6100	Haderslev
Sune Korsholm Niemann	Hejsagervej 45	6100	Haderslev
Supaporn Argeim Falch	Hejsager Strandvej 41,st tv	6100	Haderslev
Susanne Kjær	Hyrup Bygade 9	6100	Haderslev

Søren Dyhrberg Jørgensen	Ingeniørvej 6	6560	Sommersted
Søren Hasselgaard Skaanning	Skrågyde 7	6100	Haderslev
Tage Krogh	Skrågyde 22 A	6100	Haderslev
Tdc A/S	Teglhølmegade 1	2450	København SV
Terese Hald Eliassen	Skrågyde 11	6100	Haderslev
Tertek Holding Aps	Fredeshøj 1	6100	Haderslev
Thomas Bondesen Hansen	Småkærvej 26	6100	Haderslev
Thomas Kjær Suurballe	Dalgårdsvej 34	6100	Haderslev
Thomas Schjerbeck Jensen	Fredeshøj 3	6100	Haderslev
Tommy Christensen	Hejsager Strandvej 49	6100	Haderslev
Tommy Madsen Windfeld	Hejsager Strandvej 39	6100	Haderslev
Tony Nielsen	Hejsager Strandvej 48	6100	Haderslev
Torben Bonde Mikkelsen	Ved Krotoften 5	6720	Fanø
Torben Hvolbøl	Hejsager Næsvej 119	6100	Haderslev
Tove Mathiesen	Skrågyde 19	6100	Haderslev
Ute Susanne Petersen	Skrågyde 15	6100	Haderslev
Vagn Jepsen Lind	Aarø 16	6100	Haderslev
Vera Helene Hoegh	Hejsager Østertoft 6	6100	Haderslev
Vivi Petersen	Hejsagervej 34 A	6100	Haderslev
Yassna Daniela Gutierrez Avila	Fredeshøj 2	6100	Haderslev

Som e-mail med vedhæftet fil af miljøgodkendelsen:

- Ansøgers konsulent: Jakob Altenborg, Miljø og Natur, Byrumvej 30, 9940 Læsø
e-mail: jakob@miljoeognatur.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København
e-mail: dn-haderslevsager@dn.dk
- Det Økologiske råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N
e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- DOF, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
e-mail: natur@dof.dk

Som e-mail med link til hjemmesiden dma.mst.dk:

- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Syd, Nytorv 2, 1. sal, 6000 Kolding
e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia
e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup
e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 12188, 1017 København K.
e-mail: fbr@fbr.dk

- Lokalafd. Danmarks Naturfredningsforening Haderslev, Bent Karlsson, Højgårdsvej 9, Brøndlund, 6500 Vojens
e-mail: bent.karlsson1@outlook.dk
- Lokalafd. Danmarks Sportsfiskerforbund v/ Morten Ringive
e-mail: mri@fleggaard.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten
e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- DOF Sønderjylland v/ Jørn V. Sørensen, Kongevej 64, 6100 Haderslev
e-mail: haderslev@dof.dk

4 Vilkår

Godkendelsen gives under forudsætning af, at produktionen opfylder følgende vilkår:

4.1 *Generelle vilkår*

1. Godkendelsen omfatter de landbrugsmæssige aktiviteter, der er knyttet til bygningerne på ejendommen Dalgårdsvej 14, 6100 Haderslev.
2. Det er den ansvarlige for driften af anlægget, der er ansvarlig for at vilkårene overholdes. Eventuelle ændringer i ejerforhold og/eller hvem, der er ansvarlig for husdyrbrugets drift, skal meddeles til Haderslev Kommune.
3. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på ejendommen.

4.2 *Vilkår vedrørende anlægget*

Placering af nye stalde/staldanlæg

4. Der kan anbringes en ny fodersilo ved siden af de to eksisterende, som vist på Bilag 2. Siloen må ikke være højere end de øvrige.

Produktionsareal

5. Husdyrbrugets produktionsareal, staldsystem og teknologi samt dyrearter og dyretyper skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Staldnavn	Staldstørrelse m ²	Produktion	Udegående	Produktionsareal m ²
Klima 1-4	4 x 157	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	4 x 144
Slagt 1-10	10 x 154	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	0	10 x 121
Sygestald	119	Slagtesvin. Drænet gulv+spalter, 33%/67%	0	110
IALT				1.896

Husdyrgødning

6. Husdyrbrugets husdyrgødningslagre skal overholde følgende maksimale overfladeareal:

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gylletank	Flydende				813

7. Opbevaringskapaciteten for gylle skal være på mindst 9 måneder.

Jord, grundvand og overfladevand

8. Al vask af maskiner, redskaber, foderanlæg, m.v. skal foregå på en støbt, fast plads, såfremt vaskewandet kan indeholde husdyrgødning, foderrester og lignende, og bortledning af spildevandet skal ske til en opsamlingsbeholder.
9. Arealer, hvor der sker tømning af gyllebeholder, skal befæstes. Ved befæstet areal forstås et areal, der er befæstet med et for fugtighed vanskeligt gennemtrængeligt materiale, der kan modstå påvirkningerne fra køretøjer og vogne ved fyldning og tømning.

Befæstet areal kan undgås, hvis der anvendes traktor med sugeanordning.

10. Udleveringsramper skal konstrueres med tætte sider, som forhindrer, at der trækker gylle eller vaskewand ud i det omliggende areal. Der skal etableres afløb, som fører til opsamling i gyllekanalerne.
11. Tanke til opbevaring af olie/diesel skal være placeret på fast og tæt bund, så der ikke er mulighed for afløb til jord, overfladevand eller grundvand, og således at spild kan observeres og opsamles med kattegrus eller andet olieabsorberende materiale.
12. Tanke skal være sikret mod påkørsel.

Lugt

13. Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således at lugtgener så vidt muligt begrænses. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at båse, gangarealer og foderarealernes bund holdes tørre, at støv- og smudsbelægning i stalden fjernes, og at fodringsanlægget holdes rent. Stalde inklusiv ventilationssystemet skal rengøres minimum én gang årligt.
14. Såfremt der opstår lugtgener, som kommunen vurderer, er væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal bedriften udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne. Planen skal accepteres af kommunen og derefter gennemføres.

Støj

15. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt – målt på naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen – overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A):

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Mandag - fredag kl. 07 - 18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 – 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 – 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften		
Alle dage kl. 18 – 22	45 dB(A)	1 time

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Nat		
Alle dage kl. 22 – 07	40 dB(A)	½ time

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Støjvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer på ejendommens bygningsparcel, dog ikke støj fra f.eks. markdriften.

16. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som ”Miljømåling – ekstern støj” af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen.
17. Ind- og udsættelse af dyr i og fra staldene skal foretages på tidspunkter og på en sådan måde, at støjgener begrænses mest muligt.

Støv

18. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal. Vurderingen foretages af Haderslev Kommune.
19. Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning undgås.

Skadedyr

20. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Stalde, lagre og andre anlæg holdes i forsvarlig rottesikret stand, m.v. med henblik på at forhindre gode levedmuligheder for rotter.
21. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.v.
22. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Institut for Agroøkologi. Retningslinjerne kan ses her: <http://www.dpil.dk/>

Lys

23. Udendørs belysning og lys fra stalde skal afskærmes, således at der ikke opstår væsentlige lysgener for omkringboende. Det er Haderslev Kommune, der afgør om en lyskilde eller brug af lys medfører væsentlige lysgener for omkringboende.

Uheld

24. Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.
25. Beredskabsplanen skal revideres en gang årligt og påføres dato for revision.
26. "Nærved uheld" skal registreres, og der skal udarbejdes en procedure med henblik på at forebygge situationen fremover.

Ophør

27. Ophør af husdyrbruget eller nedsættelse af dyreholdet til under stipladsgrænserne skal meddeles til Haderslev Kommune. Husdyrbrug skal senest 4 uger efter driftsophør anmelde dette til kommunen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i jordforureningsloven .
28. Ved husdyrbrugets ophør fjernes tilbageværende husdyrgødning, ejendommen ryddes for affald, kemikalier, døde dyr, spildevand, foder mv. Alt bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativer.

4.3 *Vilkår vedrørende egenkontrol*

29. Ved tilsyn skal kommunen have adgang til relevant dokumentation for overholdelse af vilkårene. Det kan fx være i form af opgørelse af produktionsarealet, opbevaring af husdyrgødning, samt logbog for drift og vedligehold af staldsystemer.

5 Miljøteknisk beskrivelse og kommunens vurderinger

Den miljøtekniske beskrivelse danner grundlag for de vilkår, som meddeles i miljøgodkendelsen. Vurderingen skal belyse konsekvenserne af driften på ejendommen, og om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af ansøgningen, er tilstrækkelige.

5.1 *Generelt*

Haderslev Kommunes vurdering

Denne miljøgodkendelse omfatter udelukkende anlægget på adressen Dalgårdsvej 14, 6100 Haderslev.

Kommunen stiller vilkår om, at det er den ansvarlige for driften af anlægget, der er ansvarlig for at overholde godkendelsen med vilkår. På godkendelsestidspunktet er det Laue Skau, der er ansvarlig for driften.

For at sikre, at godkendelsens vilkår er tilgængelige for de ansatte, stilles der vilkår om, at godkendelsen skal foreligge på ejendommen.

5.2 *Husdyrbrugets anlæg*

5.2.1 Staldanlæg

Ansøgers beskrivelse

Ejendommen har den 7. januar 2013 fået anmeldeafgørelse til en svineproduktion på 7.000 smågrise og 6.793 slagtesvin. Produktionen ønskes omfattet af den nye lovgivning, hvor det ikke er antallet af dyr, der begrænses, men produktionsarealets størrelse.

Godkendelsen omfatter udelukkende eksisterende bygninger, og der skal ikke foretages ændringer.

Placeringen af bebyggelse fremgår af Bilag 2.

Sammen med godkendelsen ønskes tilladelse til opførelse af en amerikansilo mere. Siloen vil blive samme størrelse som de eksisterende.

Anlægget er hverken teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Haderslev Kommunes vurdering

Ansøgt drift, nudrift og 8-årsdrift er den samme. Der er ikke anvendt bruttoarealer. Gulvtyperne er ikke specificeret i lokaliseringsgodkendelsen fra 2006.

Godkendelsen omfatter:

- 4 staldafsnit til smågrise, toklimastald delvist spaltegulv på 576 m² produktionsareal (område i alt 628 m²)
- 10 staldafsnit til slagtesvin, delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv på 1210 m² produktionsareal (område i alt 1540 m²)
- 1 sygestald til slagtesvin, drænet gulv + spalter (33 %/67 %) på 110 m² produktionsareal (område i alt 119 m²)
- Gyllebeholder på 813 m² (ca. 4000 m³)
- Tre fodersiloer, heraf 1 ny.

Situationsplan for ejendommen fremgår af Bilag 2.

Den eneste nyetablering er en fodersilo.

5.2.2 Husdyrbrugets lokalisering – afstandskrav

Haderslev Kommunes vurdering

Ejendommen ligger i landzone. Husdyrbrugets anlæg er beliggende lige syd for Hejsager.

Der er ikke tale om nybyggeri af stalde eller gødningsopbevaringsanlæg, men kun om opførelse af en fodersilo.

Nærmeste byzone er sommerhusområdet Hejsager Strand 1,3 km mod syd. Nærmeste samlede bebyggelse er det lokalplanlagte boligområde Hejsager Strandby 233 m fra ejendommen. Nærmeste nabobeboelse er Dalgårdsvej 34, hvor afstanden fra nærmeste staldafsnit er 106 m. Ejendommen har status som beboelsesejendom uden landbrugspligt.

Afstandskrav i henhold til § 6 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

De fastsatte afstandskrav i § 6 gælder for både etableringer og udvidelser af staldanlæg mv, men ikke for opførelse af en fodersilo.

Afstandskrav i henhold til § 8 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

De fastsatte afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens § 8 gælder ligeledes kun for etableringer og udvidelser af staldanlæg mv.

5.2.3 Husdyrbruges landskabelige placering og planmæssige forhold

Ansøgers beskrivelse

Ejendommen er beliggende i et område der i kommuneplanen er udlagt særligt værdifuldt landbrugsområde. Der er i øvrigt ingen væsentlige planmæssige forhold. Området er præget af landbrugsproduktion og der er i øvrigt en del beboelse i området.

Sammen med godkendelsen ønskes tilladelse til opførelse af en amerikanersilo (med tørring) mere. Siloen vil blive samme størrelse som de eksisterende, se figur 1.

Ejendommen består af følgende produktionsbygninger:

Bygning	Grundplan (m ²)	Bygningshøjde (m)	Tag-hældning (grader)	Materialer	Anvendelse
Stald	2600	7	20	Elementer m. rød granit, gråt tag	Smågrise og slagtesvin
Lade	1500	8	25	Røde sten, gråt tag	Korn mm
Gylletank	800	3		Betonelementer	
Halmfade	1500	8	25	Røde sten, gråt tag	

Figur 1: Placering af de 3 siloer

Haderslev Kommunes vurdering

Ejendommen er beliggende indenfor landskabskarakterområde 2 – Næsset.

Idet der er tale om indretning i eksisterende stalde, vurderes der ikke at være en påvirkning af de landskabelige værdier. Se i øvrigt landskabsbeskrivelsen i Bilag 5.

Der søges om opførelse af en tredje fodersilo ved siden af de to eksisterende. Da der er tale om samme placering tæt op ad de eksisterende bygninger, og den nye silo får samme højde som de to eksisterende siloer, vurderes det, at der ikke vil være tale om en væsentlig ændring af det synsmæssige indtryk. Siloen ligger udenfor diverse byggelinjer, diger og fredede fortidsminder.

Der stilles vilkår om siloernes placering.

5.2.4 Produktionsareal

Haderslev Kommunes vurdering

Produktionens miljøpåvirkning afhænger af staldanlæggets størrelse opgjort som produktionsarealet, af dyrearter/typer, af anvendte staldsystemer, af overfladearealet af husdyrgødningsslagre samt anvendte teknologier i stalde og lagre.

Udgangspunktet for vurderingen (nudrift og 8-årsdrift) er det hidtil anvendte produktionsareal til den hidtil tilladte produktion i de eksisterende stalde ud fra oplysningerne om produktionen i nuværende drift. Nudriften skal fastlægges som den hidtil lovlige drift. Desuden skal bindende krav i tidligere godkendelser også indtastes i nudrift og 8-årsdrift.

8-årsdriften for Dalgårdsvej 14, dvs. den tilladte drift i 2010, svarer til det, der blev tilladt ved VVM-screeningen og lokaliseringsgodkendelsen i 2006. I 2013 blev der givet anmeldeafgørelse til en mindre ændring i dyreholdet, men produktionsarealet er det samme, nemlig fraregnet gangarealer o.l. Der er ikke angivet bruttoarealer. Nudriften er derfor = 8-årsdriften = ansøgt drift. Der er ikke konstateret kontinuitetsbrud, som kunne nedsætte tilladelsen til dyreholdet.

Overblik over det ansøgte produktionsareal ses her:

Staldnavn	Staldstørrelse m ²	Produktion	Udegående	Produktionsareal m ²
Klima 1-4	4 x 157	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	4 x 144
Slagt 1-10	10 x 154	Slagtesvin. Delvis spalte-	0	10 x 121

		gulv, 25-49 % fast gulv		
Sygestald	119	Slagtesvin. Drænet gulv+spalter, 33%/67%	0	110
IALT				1.896

Miljøgodkendelsen er givet på grundlag af ansøgningens oplysninger om staldenes andel af produktionsareal, dyretyper, anvendte staldsystemer samt tilhørende teknologier og de faste gødningsopbevaringsanlægs overfladeareal. De oplyste produktionsarealer udgør (staldtegning se Bilag 7):

Klimastald 576 m² - 91,7 %

Slagtesvinestald 1210 m² – 78,6 %

Sygestald 110 m² – 92 %

Miljøpåvirkningen med ammoniak og lugt afhænger af produktionsarealets og gødningsopbevaringsarealets størrelse samt dyresammensætning og de anvendte staldsystemer samt den anvendte teknologi. Kommunen stiller derfor vilkår til disse forhold for at sikre, at miljøpåvirkningerne fra ejendommen fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen.

Der gøres opmærksom på, at arealer, hvor der eventuelt går dyr midlertidigt og som ikke er medregnet som produktionsarealer, skal rengøres iht. godkendelsesbekendtgørelsens § 38.

5.2.5 Husdyrgødning

Ansøgers beskrivelse

Der er en gyllebeholder på 813 m².

Gyllebeholderen er etableret således at bund og vægge er tætte, og den kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholderen tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion. Gyllebeholderen er ikke overdækket.

Gyllevognene vil fyldes med sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllesplid i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugestuds betragtes som den mest miljøforsvarlige måde at fylde gyllevognen.

Samlet vurderes gylleopbevaringen at leve op til BAT.

Haderslev Kommunes vurdering

Ifølge § 11 i husdyrgødningsbekendtgørelsen vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst 9 måneders produktion normalt være tilstrækkelig til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler.

Gødningsproduktionen er relateret til antal dyr og ikke til m² produktionsareal. Denne § 16 miljøgodkendelse stiller ikke krav om dyrenes maksimale antal, og ejendommens opbevaringskapacitet beregnet i måneder kan derfor variere år for år.

Opbevaringskapaciteten for gylle kan ud fra tilsynsrapporten fra den 6. januar 2017 beregnes til:
4.200 m³ : 4.300 m³ = 11,7 måneder for produktionen på dét tidspunkt.

Haderslev Kommune vurderer, at opbevaringskapaciteten fremover kan beregnes i forbindelse med tilsyn og udfra gødningsregnskabs opgørelser. Hvis der foretages ændringer, som har indflydelse på opbevaringskapaciteten, skal der indsendes oplysninger herom (§ 12 i husdyrgødningsbekendtgørelsen).

Kommunen vurderer, at opbevaring af husdyrbrugets husdyrgødning vil ske på en måde, som er i overensstemmelse med de generelle miljøregler i husdyrgødningsbekendtgørelsen og beholderkontrolbekendtgørelsen og dermed vil være tilstrækkelige til at begrænse den mulige påvirkning af det omgivne miljø fra opbevaringsanlæggene.

5.2.6 Foder

Ansøgers beskrivelse

Foderanlægget er i drift fra 05-20 dagligt, med differentierede fodertidspunkter. Der anvendes tørfoeder. Alle aktiviteter foregår dog inden døre i foderladen. Foderanlægget er placeret inden døre, for at mindske støjen.

I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af indkøbt foder.

Haderslev Kommunes vurdering

Der stilles ikke vilkår i forbindelse med fodring.

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at husdyrbruget skal anvende fasefodring eller minimum enkelt dosis fytase til slagtesvinene, samt dokumentation herfor, i henhold til godkendelsesbekendtgørelsens § 36.

5.2.7 Ammoniakemission, Naturvurdering og Bilag IV-arter

Haderslev Kommunes vurdering

Naturvurdering

Plantesamfund i terrestriske naturområder kan være følsomme overfor luftbåren ammoniak. Ammoniak kan medføre eutrofiering, som kan forringe områdernes naturmæssige værdi. I forbindelse med en husdyrproduktion vil der normalt ske en fordampning af ammoniak fra stald og lager. En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder.

I miljøgodkendelsesordningen er der som udgangspunkt taget det nødvendige hensyn til naturområder, i kraft af krav til den maksimalt tilladte totaldeposition eller merdeposition af ammoniak til forskellige ammoniakfølsomme naturtyper. Ammoniakdepositionen fra husdyrbruget skal overholde beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

I Bilag 6 har kommunen foretaget en vurdering af, om naturområderne i nærheden af ejendommen kan blive påvirket væsentligt som følge af øget kvælstoffordampning.

Konklusionen på kommunens naturvurdering:

- Tilstanden i naturområderne i kategori 1, 2 eller 3 samt i øvrig § 3 natur vurderes ikke at ville ændre sig som følge af det ansøgte projekt på Dalgårdsvej 14.
- Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV

- Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

5.2.8 Jord, grundvand og overfladevand

Ansøgers beskrivelse

Spildevand

Spildevandsmængde

Spildevandstyper	m ³ /år efter godkendelse	Afledes til	Renseforanstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	250 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Sanitært spildevand fra stuehus	200 m ³	Offentlig kloak	

Beskrivelse af spildevandstilledning: 250 m³/år spildevand tilledes gyllebeholder med flydende husdyrgødning efter udvidelsen.

Beskrivelse af spildevandsafledning: Rengøringsvand ledes fra stald til gyllebeholder.

Tagvandet opsamles og ledes til rørlagt vandløb.

Energiforbrug

Type	Forbrug
Elforbrug	145.000 kwh
Fyringsolie stuehus	træpiller
Dieselolie til markbruget	Ingen markdrift

Vandforbrug

Type	Forbrug
Årligt forbrug af drikkevand	7000 m ³
Årligt forbrug af vaskevand til vask af stalde	100 m ³

Ejendommen forsynes med vand fra Hejsager vandværk.

Kemikalier generelt

På ejendommen forekommer ingen opbevaring af klinisk / medicinsk affald (sprøjter medicinrester m.v.), idet dette medtages/bortskaffes af dyrlæge eller gennem den kommunale modtage station.

Eventuel opbevaring af brugte sprøjter vil ske i kanyleboks og bortskaffes i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ eller via dyrlæge.

Pesticider

Pesticider opbevares i aflås rum/container med fast gulv/bund og uden afløb.

Oliekemikalier

Ingen oliekemikalier på ejendommen.

Haderslev Kommunes vurdering

Spildevand

Eventuel vask af sprøjteudstyr til pesticider skal følge reglerne for påfyldning og vask i bekendtgørelse nr. 906/2016. Der er stillet vilkår om vask af andre maskiner, hvis vaskevandet indeholder gødning, foderrester e.l. På ejendommen er der dog ikke etableret en vaskeplads, markdrift og vask af maskiner foregår på anden ejendom.

Påfyldning af gyllevogn skal ske på befæstet areal eller med sugekran monteret på traktor af hensyn til jord og grundvand (§ 33 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen), og der er stillet vilkår herom.

Der er stillet vilkår om afløb fra udleveringsramper for at sikre jord, grundvand og overfladevand. Ifølge tilsynsrapporten er der fra rampen et afløb, der via gyllerør ledes til fortank. Der er tætte sider og tæt bund.

Beskyttelsen af jord, grundvand og overfladevand dækkes i øvrigt af reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, beholderkontrolbekendtgørelsen o.a. Herunder skal det kunne dokumenteres ved tilsyn, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning.

Olietanke

Opstilling og afmelding af olietanke reguleres i henhold til olietanksbekendtgørelsen (nr. 1611/2015).

Haderslev Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår til opbevaring for at undgå forurening af jord og grundvand ved uheld. Der stilles vilkår om absorptionsmateriale ved spild og om, at beholderne skal sikres mod påkørsel. Med disse forholdsregler mindskes risikoen for en punktfurening som følge af uheld under håndtering af olie.

5.2.9 Lugt

Ansøgers beskrivelse

En allerede tilladt produktion kan have en lugt emission som betyder at lugtgenekriterierne til en af kategorierne ikke overholdes. Det gælder dog at såfremt afstanden til bebyggelsen er over 50 % af geneafstanden, så kan kommunen dispensere for geneafstandskravet, såfremt der ikke sker en øget påvirkning. I dette tilfælde gælder at afstanden til samlet bebyggelse ikke er overholdt, men afstanden er over 50 % af geneafstanden og dispensation er derfor mulig. Denne dispensation søges hermed.

Haderslev Kommunes vurdering

I ansøgningssystemet er beregnet en teoretisk geneafstand for de 3 genekriterier (beboelsestyper): byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse i landzone og enkelt beboelse i landzone. Naboejendomme med landbrugspligt eller ejet af ansøger er ikke omfattet af genekriterierne for lugt.

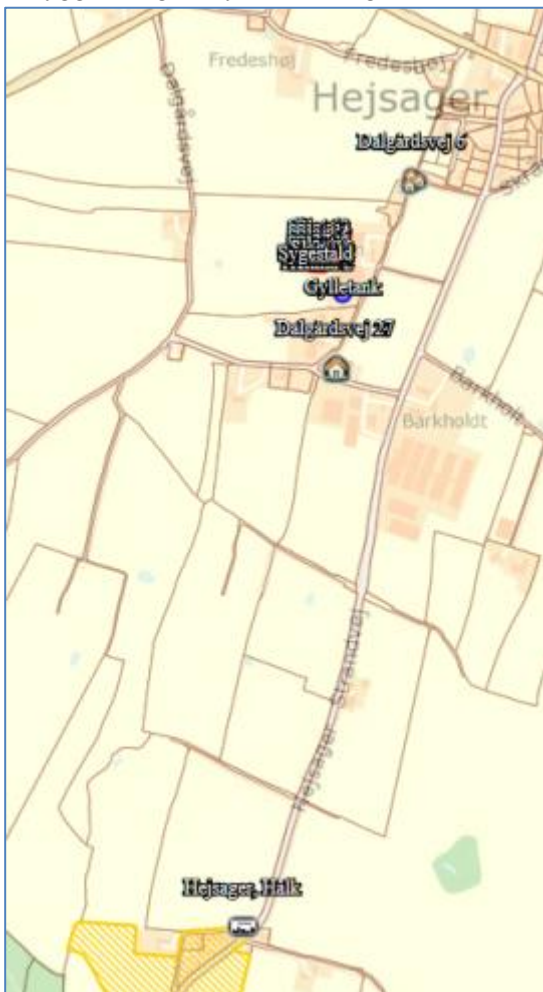
Geneafstanden er den minimumsafstand, der skal være fra et anlæg til en beboelse, for at genekriteriet ikke overskrides.

I figur 2 ses it-ansøgningssystemets beregnede geneafstande, samt den faktiske vægtede gennemsnitsafstand for produktionen til de 3 geneområder.

Figur 2: Beregnede og faktiske geneafstande til beboelser

Områdetype	Mindste geneafstand	Faktisk vægtet afstand
Enkelt-bolig uden landbrugspligt Dalgårdsvej 27	159 meter	237 meter
Samlet bebyggelse = lokalplan for boligområde Hejsager Strandby Ved Dalgårdsvej 6	373 meter	233 meter
Byzone = sommerhusområdet Hejsager	504 meter	1360 meter

Ejendommens placering i forhold til nærmeste enkeltliggende nabo uden landbrugspligt, til samlet bebyggelse og til byzone, fremgår af nedenstående udklip fra it-systemet:

Kumulation med andre husdyrbrug er uden betydning i denne sag, da en evt. forøgelse af lugtgenefstanden med max 20 % ikke ændrer på konklusionen:

Det fremgår af beregningerne, at ansøgningen overholder geneafstandene til enkeltbeliggende naboer uden landbrugspligt og til byzone. Geneafstanden til samlet bebyggelse overholdes ikke, da afstanden skal være mindst 373 m, og den vægtede faktiske afstand er kun 233 m. Ansøger har søgt om dispensation fra kravet ved anvendelse af 50 %-reglen.

Der er 3 fastlagte kriterier for anvendelse af 50 %-reglen (§ 32 i bek. 916 af 23.06.2017):

- Samlet lugt må ikke øges
- Lugt fra hvert staldafsnit må ikke øges
- Afstanden til den pågældende boligtype skal være mere end 50 % af geneafstanden.

Herudover skal kommunen inddrage eventuelle andre lokale parametre for at afgøre, om ansøgningen kan imødekommes.

Det er vigtigt, når der ansøges om anvendelse af 50 %-reglen, at det er den rigtige nudrift, der ind sættes i ansøgningen. Nudriften skal være den reelle tilladte nudrift, som er den staldstørrelse, der rummer den produktion, der blev tilladt i anmeldeafgørelsen fra 07.01.2013, dvs. 7000 smågrise + 6793 slagtesvin. Der er ikke bygget nye stalde siden da, og den angivne staldstørrelse på 78,6-92 % er vist ved staldtegning (Bilag 7). Der har ifølge tilsynsrapporten fra 10.03.2017 ikke været kontinuitetsbrud. Det er præcis samme størrelse produktionsareal, staldd typer og dyretyper der ansøges om, og lugtemissionen er derfor uændret i forhold til nudriften.

Geneafstanden til den kritiske boligtype er 373 m; 50 % er 186 m, og den faktiske afstand opfylder kriteriet med 233 m.

Haderslev Kommune har i henhold til kommunens administrationspraksis ladet det politiske udvalg for Plan og Miljø vurdere, om anmodningen om dispensation kan imødekommes. Sagen blev behandlet den 11. juni 2018, og udvalget besluttede at godkende, at 50 %-reglen kan anvendes i denne sag. Beslutningen blev begrundet således:

Anlæggets placering tæt ved Hejsager gør, at en udvidelse af produktionsarealet ikke er mulig, men nærværende ansøgning øger den økonomiske rentabilitet for det eksisterende produktionsanlæg. Beregningerne viser, at lugtgenerne vil være uændret i forhold til den eksisterende produktion, og derfor er der mulighed for at fravige lugtkravene. Der har ikke været klaget over lugt fra produktionen siden 2009. Forholdet vedrørende lugt blev sendt i partshøring den 7. maj 2018. Høringen omfattede 32 parter, og der indkom to bemærkninger, heraf var den ene positiv, da der ikke opleves lugtgener og den anden var negativ, da vedkommende oplever lugtgener. På den baggrund beslutter udvalget at godkende anvendelse af 50 %-reglen.

For alle husdyrbrug gælder, at lugtemissionen kan begrænses ved at opretholde en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange skal tilrettelægges således, at dannelse af lugtende stoffer minimeres. På baggrund heraf stiller Haderslev Kommune vilkår vedrørende rengøring af staldanlæg med henblik på at sikre, at lugtgener begrænses mest muligt.

Hvis der opstår lugtgener, som kommunen vurderer, er væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, stilles der vilkår om, at virksomheden for egen regning skal udarbejde og gennemføre et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

5.2.10 Støjkilder og rystelser

Ansøgers beskrivelse

Der kan forekomme støjkilder fra:

- Foderanlæg og kompressor
- Transport til og fra ejendommen

Driftsperiode for støjkilder: Det tilstræbes, at støjende aktiviteter afholdes i tidsrummet 6-18.

Foderanlægget er i drift fra 05-20 dagligt, med differentierede fodertidspunkter. Der anvendes tørfoeder. Alle aktiviteter foregår dog inden dørene i foderladen. Foderanlægget er placeret inden dørene, for at mindske støjen. Blandeanlægget er ligeledes i drift i perioden 05-20.

For så vidt angår støj fra landbrugsmaskiner vil der dagligt forekomme kørsel, samt jævnlig transporter med lastbil.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger: Støj søges generelt dæmpet ved valg af støjsvag teknologi og afskærmning. Endvidere søges al unødigt tomgangskørsel undgået.

Haderslev Kommunes vurdering

På baggrund af ejendommens lokalisering vurderes det, at støjen fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser. Kommunen vurderer, at støjen ikke vil overstige de af miljøstyrelsen foreslåede vejledende maksimums grænser på 55 dB dag / 45 dB aften / 40 dB nat ved nabobeboelse.

De vejledende støjgrænser stilles som vilkår. Det bemærkes, at brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.

Indsætning af smågrise og levering af slagtesvin kan medføre kortvarige støjgener for de omkringboende. I den tidligere lokaliseringsgodkendelse var der vilkår om, at støjen herfra skal begrænses mest muligt, og vilkåret videreføres her.

Der er ingen udendørs kompressorer eller andre forhold på ejendommen, der kan give anledning til rystelser ved naboer. Haderslev Kommune vurderer derfor, at rystelser ikke vil give anledning til væsentlige gener, og der stilles ikke vilkår til rystelser.

5.2.11 Støv

Ansøgers beskrivelse

Der kan forekomme støv fra kørsel på de omkringliggende arealer og veje ved staldanlæggene, endvidere vil der være en mindre støvgene ved indlæsning af færdigfoder.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger: Der vil i det daglige være fokus på at minimere støvgener udenfor husdyrbruget, og i forbindelse med færdsel på ikke befæstede veje vil der være særligt fokus på langsom kørsel omkring de ejendomme, der er beliggende nær ved vejene.

Haderslev Kommunes vurdering

Haderslev Kommune vurderer, at støvgener fra husdyrbruget ikke vil give væsentlige gener. Der stilles vilkår om, at der ikke må opstå væsentlige støvgener for de omkringboende.

Der henvises til god landmandspraksis. Det vil sige, at al transport til og fra bedriften foregår ved hensynsfuld kørsel og at aktiviteter, herunder levering og udkørsel, planlægges således, at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

En væsentlig kilde til eventuelle støvgener kan være indlæsning af foder, og der stilles vilkår i den anledning. Ansøger oplyser, at der er installeret støvcykloner på alle siloerne.

5.2.12 Fluer og skadedyr

Ansøgers beskrivelse

Generel bekæmpelse af skadedyr: Bekæmpelse af skadedyr foretages efter de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi fastsatte retningslinjer.

Fluegener: Kemisk fluebekæmpelse foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Herudover anvendes der rovfluer.

Rottebekæmpelse: Bekæmpelse af rotter foretages efter de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi fastsatte retningslinjer.

Desuden følges de forebyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om bekæmpelse af rotter mv. (bek. nr. 1723 af 17.12.2017). Der er lavet aftale med Rovfluen.

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes, at ansøger søger at minimere gener fra fluer og skadedyr, hvilket fastholdes gennem vilkår om ryddelighed, om foderopbevaring og om at overholde retningslinjer fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi; <http://www.dpil.dk>

Konstateres der rotter på ejendommen, skal det straks meddeles til kommunen, så bekæmpelse kan iværksættes.

Kommunen vurderer på baggrund af det oplyste samt med overholdelse af ovenstående vilkår, at ejendommens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr vil være tilfredsstillende.

5.2.13 Transport, til- og frakørsler

Ansøgers beskrivelse

Transporter	Efter udvidelse		
	Antal/År	Kapacitet pr. transport	Transportmiddel
Transport af foder	20		traktor
Korn	180		Traktor
Halm	35		Traktor
Levering af dyr	26		Lastbil
Afhentning af dyr	35		Lastbil
Afhentning af	52		Lastbil

døde dyr			
Gylle	230		traktor
Affald	26		Lastbil
Transporter i alt	604		

Haderslev Kommunes vurdering

Der er 3 indkørsler til ejendommen fra Dalgårdsvej, og ejendommen ligger i det hele taget tæt på andre ejendomme og beboelser, herunder på den samlede bebyggelse i Hejsager.

Antallet af transporter vil som udgangspunkt være uændret. Da der med denne godkendelse gives fleksibilitet til at anvende produktionsarealerne, kan der dog ske ændringer i transporterens fordeling fremover.

Ved vurdering af om der forekommer gener fra husdyrbrug, er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor som udgangspunkt acceptere visse ulemper, der kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Godkendelsessystemet giver som hovedregel kun mulighed for at stille vilkår om anvendelse af bestemte ind- og udkørsler fra selve ejendommen, og et sådant vilkår ville i denne sag ikke betyde forskel for transporterne gennem Hejsager.

Kommunen vurderer på baggrund af husdyrbrugets lokalisering, at støj og støv i forbindelse med transport over indkørslerne til ejendommen ikke vil være til væsentlig gene for beboerne i området, og der stilles ikke vilkår.

5.2.14 Lys

Ansøgers beskrivelse

Belysning af anlæg: Der vil være et vist lysudfald fra bygningernes vinduer, samt fra udendørsbelysning ved udleveringsrampe og ved foderindlevering.

Lyset i staldene er tændt i forbindelse med fodring af grisene og ophold i staldene.

Forenings- og genebegrænsende foranstaltninger: Lyset vil udelukkende være tændt på det niveau som enten er foreskrevet af anden lovgivning eller i det omfang det er nødvendigt i forbindelse med ophold i staldene.

Udendørsbelysning vil være tilkoblet bevægelsessensorer eller automatisk slukning.

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes, da der udelukkende er belysning ved særlige og kortvarige aktiviteter, at lysforhold på ejendommen ikke vil få en væsentlig indvirkning på landskabet eller være til væsentlig gene for omkringboende i de mørke timer.

Der stilles vilkår om, at lys ikke må være til væsentlig gene.

5.2.15 Affald

Ansøgers beskrivelse

Der forventes en affaldsproduktion, der er proportionel med virksomhedens størrelse og type. I nedenstående skema redegøres for affaldskategorier og bortskaffelse af affald.

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder pr. år	EAK-kode	ISAG-kode
Olie- og kemikalieaffald:						
Spildolie				Ingen	13.02.08	06.01
Olietromle				Ingen	15.01.04	56.20
Blyakkumulatorer				Ingen	16.06.01	05.99
Spraydåser			Kommunal modtagestation	25	16.05.04	23.00
Kanyler i særlig beholder	Stald		Kommunal modtagestation	varierende	18.02.02	05.13
Tørbatterier – NiCd			Kommunal modtagestation	1	20.01.33	77.00
Tørbatterier – Kviksølv			Kommunal modtagestation	1	20.01.33	77.00
Fast affald:						
Tom emballage (papir/pap)	Container	Flemming Poulsen			15.01.01	50.00
Tom emballage (plast)	Container	Flemming Poulsen			15.01.02	52.00
Bigbags af PE-plast	Container	Flemming Poulsen			15.01.02	52.00
Lysstofrør og elsparepærer			Kommunal modtagestation	25	20.01.21	79.00
Jern og metal	Intet fast		Produkthandler	varierer	02.01.10	56.20
Diverse brændbart inkl. tomme medicinglas	Container	Flemming Poulsen			Afhængig af indhold / 15.01.07	19.00
Glas	Intet fast		Kommunal modtagestation		20.01.02	51.00

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes, at opbevaring og bortskaffelse af affald sker i overensstemmelse med Haderslev Kommunes affaldsregulativ. Det stilles ikke vilkår til at sikre dette, da husdyrbruget som virksomhed i Haderslev Kommune er forpligtet til at overholde de gældende retningslinjer i affaldsregulativet. Regulativet for erhvervsaffald kan findes på kommunens hjemmeside.

Der gøres desuden opmærksom på, at reglerne om opbevaring af olie, kemikalier og affald herfra står i Haderslev Kommunes Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier.

Vi henviser i denne forbindelse også til at transportører af jern og metal, samt plastbeholdere med medicinglas, kanyler, skalpeller mv. skal være godkendt hertil. Se nærmere på Energistyrelsens hjemmeside <https://affaldsregister.ens.dk/Default.aspx>

Opbevaring og håndtering af miljøfarlige stoffer vurderes ikke at være til risiko for miljøet, under forudsætning af overholdelse af vilkåret om vask af maskiner, som står under Jord, grundvand og overfladevand.

Opbevaring af døde dyr er reguleret efter Fødevarestyrelsens bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr (nr. 558/2011).

5.2.16 Uheld

Ansøgers beskrivelse

Der er udarbejdet en beredskabsplan, hvori telefonnumrene til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser i forbindelse med eventuelle uheld er nedskrevet. Beredskabsplanen indeholder forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, driftsmateriel, gylle, brand m.v., og er tilgængelig for alle på arbejdspladsen.

Haderslev Kommunes vurdering

Haderslev Kommune vurderer, at en beredskabsplan, som er kendt af husdyrbrugets ansatte og som regelmæssigt opdateres, kan være med til at forhindre uheld og begrænse den miljømæssige skade, når de alligevel sker, og der stilles vilkår herom.

Ansøger har indsendt ejendommens beredskabsplan i forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse.

5.2.17 Ophør

Ansøgers beskrivelse

I forbindelse med ophør vil der blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand.

- Den resterende husdyrgødning i kummer og tanke vil blive fjernet.
- Staldene vil blive rengjort og spildevandet kørt ud på dyrkede arealer i henhold til lovgivningen.
- Udtjent inventar og andet metal vil blive leveret til produkthandleren.
- Udtjent elektronisk udstyr vil blive leveret til genbrug.
- Andet affald vil blive afhændet efter miljølovens forskrifter.
- Gylletankene vil blive fjernet, når de ikke længere er brugbare for denne eller anden bedrift.

Haderslev Kommunes vurdering

Haderslev Kommune vurderer, at oprydning i forbindelse med ophør af produktionen minimerer risikoen for forurening og gener i form af for eksempel lugt, fluer og skadedyr og er med til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter.

Der stilles derfor vilkår herom.

Husdyrbrug omfattet af IE-direktivet, såsom Dalgårdsvej 14, skal ved ophør indsende en vurdering til kommunen, som indeholder en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forurening udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen derudover indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

For at kommunen kan være orienteret om dette, stilles der vilkår om at oplyse om driftsophør.

5.3 Egenkontrol

Ansøgers beskrivelse

- Gødningsbeholderne følger reglerne for kontrol min. hvert 10 år.
- En gang årligt udarbejdes ”Gødnings- og husdyrindberetning”, til dokumentation af husdyrholdets størrelse.
- Overvågning af vand og strømforbrug.
- Logbog for flydelag.

Haderslev Kommunes vurdering

I miljøgodkendelsen er opsat et vilkår for egenkontrol. Vilkåret drejer sig om at dokumentere, at produktionen holdes indenfor de godkendte rammer. Dokumentationen skal vise hvordan og hvorvidt de pågældende vilkår i miljøgodkendelsen efterleves, og skal bruges i forbindelse med tilsyn.

Vilkårene i denne godkendelse vil løbende blive gennemgået af tilsynsmyndigheden (kommunen) sammen med driftsherren ved miljøtilsyn.

5.4 Anvendelse af BAT – Bedste tilgængelige teknologi.

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget er højere end 750 kg NH₃-N/år.

I forbindelse med miljøgodkendelser af husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg N/år, skal ammoniakemissionen reduceres til et niveau svarende til BAT, dvs. ”bedste tilgængelige teknik”. Med begrebet ”bedste tilgængelige teknik” menes den teknik, som mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet i forhold til ammoniakemission.

Ved fastlæggelse af BAT-niveauet for ammoniak anvendes husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 3 til at beregne emissionsgrænseværdien for husdyrbrugets samlede anlæg.

Grundlaget for reduktionen i næringsstofforureningen er i lovgivningen baseret på, at der kan anvendes differentierede virkemidler. Det er således op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i anvendelse for at opfylde BAT-emissionsgrænseværdien.

I forbindelse med behandling af ansøgningen om miljøgodkendelse er der foretaget en vurdering af, om de beregnede emissionsgrænseværdier, der fastsættes som BAT-krav, overholdes. Desuden vurderes anvendte virkemidler til begrænsning af ammoniakemissionen.

5.4.1 BAT-krav - Emissionsgrænseværdi for ammoniak

Ansøgers beskrivelse

Staldene er med delvise spaltegulve med 25-49 % fast gulv. Herudover er det ikke nødvendigt med yderligere tilvalg for at overholde vejledende BAT niveau for ejendommen.

Haderslev Kommunes vurdering

Husdyrbrugets tab af ammoniak til omgivelserne beregnes som summen af emissionen fra stalde og opbevaringsanlæg. Beregningen af emissionen baseres på oplysninger om husdyrholdets dyretyper, staldanlæg, opbevaringsanlæg for husdyrgødning og valgte teknologier.

BAT-kravet i nærværende ansøgning er sat til ”Eksisterende staldafsnit” for alle staldene. Der er ikke for denne ejendom en tidligere afgørelse med vilkår om at opfylde BAT-krav.

Beregningen viser følgende:

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2869	325	3194
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2869	325	3194
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Det beregnede BAT-krav for ammoniakemission er således overholdt.

Der er anvendt staldtyper med lav ammoniakemission for både smågrise og slagtesvin, og staldtyperne er fastholdt ved vilkår herom.

5.4.2 BAT redegørelse for IE-brug

IE-husdyrbrug skal desuden redegøre for anvendelsen af bedste tilgængelige teknik indenfor emnerne management, råvarer herunder substitution med mindre skadelige stoffer, energi, vand, affaldshåndtering og forebyggelse af uheld.

Ansøgers beskrivelse

Management

Det er vurderet, at det udelukkende er produktionens emission af ammoniak, der potentielt kan have en grænseoverskridende virkning. Det er dog vurderet, at ammoniakemissionen har et niveau og en karakter, hvor hovedparten af emissionen vil påvirke lokalområdet mest, og kun en mindre del af emissionen vil bidrage til baggrundsbelastningen i omkringliggende lande.

Medarbejdere:

De ansatte deltager løbende i relevante kurser. Der bliver udarbejdet APV for arbejdspladsen, opsat førstehjælpskasser og øjenskylleudstyr, og der er konstant værnemidler i form af beskyttelsesbriller, handsker, åndedræts- samt høreværn til rådighed for medarbejderne.

Beredskabsplan:

Der er udarbejdet en beredskabsplan, hvori telefonnumrene til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser i forbindelse med eventuelle uheld er nedskrevet. Beredskabsplanen indeholder forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, driftsmateriel, gylle, brand m.v., og er tilgængelig for alle på arbejdspladsen.

Dagligt tilsyn:

Ansøger eller dennes ansatte tilser dyr og produktionsanlæg flere gange hver dag. Der udføres små reparationer når det er nødvendigt, Såfremt der er behov for det, bliver der tilkaldt service til driftsanlægget som udføres af kompetent personale.

Mark- gødningsplan:

Der bliver hvert år udarbejdet gødningsregnskab af en planteavlskonsulent.

Sprøjtejournal:

Der føres sprøjtejournal.

Gødningsbeholderne følger reglerne for kontrol min. hvert 10 år.

Renoveringsplan for driftsudstyr og staldbygninger:

Driftsudstyr følger en almindelig udskift i takt med nedslidning. I forbindelse med udskiftning af elforbrugende driftsudstyr er der opmærksomhed på at udskifte til nyt udstyr med lavt elforbrug. Der er ingen renoveringsplaner af staldene indenfor de kommende 15 år.

Samlet BAT indenfor management:

Det vurderes, at ejendommen anvender bedst tilgængelig teknik, indenfor følgende managementpunkter:

- Alle medarbejdere deltager løbende i relevante kurser.
- Der bliver udarbejdet en beredskabsplan som hænger tilgængelig for alle medarbejdere.
- Der foretages daglige tilsyn og løbende service og vedligehold på driftsanlæggene.
- Kvalitetskontrol
- Vurdering af tidshorizonten for større renovering af driftsinventar og driftsbygninger.

Godt landmandskab:

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger. I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af indkøbt foder.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- Der udarbejdes gødningsregnskab på bedriften.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt, skadedyr samt mindske risikoen for at der opstår uhygiejniske forhold.
- Sætte særlig fokus på dyrevelfærd og fortsat gøre en ekstraordinær indsats over for infektioner, som kan overføres fra dyr til mennesker.
- Tage hensyn til grund- og overfladevand, når driften tilrettelægges.

Rengøring og desinficering:

Der er på bedriften stor opmærksomhed på at renholde stalde og omkringliggende arealer. En sideeffekt af godt indeklima er, at staldene lugter mindre end gennemsnittet, samt at ammoniakfordampningen ligeledes er lavere.

Overbrusning i svinestalde:

Følger de lovmæssige krav om overbrusningsanlæg eller tilsvarende anordning til regulering af svins kropstemperatur.

Råvarer

Der er på bedriften stor opmærksomhed mod at minimere anvendelsen af råvarer i produktionen. Der laves således E-kontrol minimum en gang i kvartalet, for derigennem at kunne monitere fodereffektivitet og produktionseffektivitet.

Der er fokus på at minimere spild af foderstoffer og på at optimere og minimere indholdet af fosfor og protein i foderstoffer, dog altid med fokus på virksomhedens produktionsresultater og ikke mindst dyrenes velbefindende.

Energibesparende foranstaltninger:

Belysning:

- Der anvendes så vidt muligt energibesparende belysning
- Lamper rengøres jævnligt
- Lyset er tændt i forbindelse med fodring og ophold i staldene. Fodring og ophold i staldene sker typisk i perioden 7-18 og i den periode vil lyset være tændt 2 timer dagligt. I mørkeperioder vil lyset være tændt minimum 8 timer.

Det skal understreges, at tidspunkterne for lys er vejledende og der vil kunne være daglige og sæsonmæssige udsving i varigheden af tændt lys.

Korntørring:

Korn opbevares i amerikanersiloer med tørring.

Transport:

Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås. Ansøger har fokus på at minimere antal transporter.

Ventilation:

Alle stalde er forsynet med undertrykventilation. Luften indtages under bygningens udhæng i begge sider og trækkes ned gennem isolering og troldeksplader (diffus ventilation). Der er monteret ventiler i loftet eller væggen som åbner ved høje temperaturer og som ligeledes fungerer som nødoplukning ved strømsvigt. Der er separat styring på hver sektion, som styrer alt med varme/ventilation og overbrusning og alarm. Afkastene er 1 meter over taget. Ventilationen er frekvensstyret.

Vandbesparende foranstaltninger:

- Anlæggets drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Ansøger bestræber sig på at minimere forbruget af vaskevand.
- Vandforbruget minimeres ved at der bruges drikkepipler over fodertrugene. Dermed opsamles det vand, der spildes og der anvendes kun præcist det drikkevand grisene tapper.
- For ikke at bruge mere vand end nødvendigt og samtidig få en effektiv rengøring, anvendes højtryksrensere og i blødsætning, når staldene rengøres.
- Stophaner på vandslanger

Affald

Se afsnit 5.2.16

Uheld

Se afsnit 5.2.17

Kommunens vurdering

Haderslev Kommune vurderer, på baggrund af overnævnte emissionsberegninger, at der er taget de nødvendige forholdsregler under hensyn til økonomisk proportionalitet og at BAT derved er overholdt. Denne vurdering bygger på, at der for opnåelse af det samlede BAT-krav for ejendommen er indført virkemidler, således at BAT-kravet overholdes, hvilket er fastholdt ved vilkår for de tilvalgte virkemidler.

Haderslev Kommune vurderer derfor, at der for det ansøgte projekt i tilstrækkeligt omfang er redegjort for, at projektet lever op til kommunens BAT niveau.

Der gøres opmærksom på reglerne om miljøledelse i godkendelsesbekendtgørelsen § 42. Bedriften skal udarbejde et miljøledelsessystem, som skal være færdigt på tidspunktet for godkendelsens meddelelse.

5.5 Alternativer (for IE)

Ansøgers beskrivelse

Undersøgte alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger.

For at reducere ammoniakemissionen mest muligt er følgende alternativer undersøgt:

- gylleforsuring
- luftrensning
- overdækning af gylletank
- fodring

Det er vurderet, at alle alternativer vil medføre en væsentlig og ikke proportional belastning af bedriftens økonomiske produktionsresultat, og alternativerne er derfor fravalgt.

Kommunens vurdering

Det er Haderslev Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser af nul-alternativet, dvs. fastholdelse af et konstant produktionsniveau på husdyrbruget, ville være en begyndende afvikling af produktionen. Samfundsmæssigt vil nul-alternativet derfor kunne betyde færre arbejdspladser dels på slagterierne, men også i de mindre lokale virksomheder (vognmænd, foderstoffer med mere), og som følge af dette må det kunne forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes. Nul-alternativet vurderes derfor ikke som værende et relevant valg.

5.6 Miljøkonsekvensrapport

Ansøgers miljøkonsekvensrapport kan ses i Bilag 3.

Haderslev Kommune vurderer, at oplysningerne i miljøkonsekvensrapporten er fuldstændige og af tilstrækkelig høj kvalitet.

5.7 *Samlet vurdering*

Haderslev Kommune vurderer, at der kan meddeles miljøgodkendelse til det ansøgte, da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Driften af det ansøgte husdyrbrug ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Bilag 1: Grundlag for vilkår og lovgivning

Gældende lovgivning og generelle regler for driften af landbrugsejendommen og håndtering af diverse produkter anvendt på ejendommen skal være kendte og skal følges af husdyrbruget.

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger, som følger af Miljøstyrelsens love, bekendtgørelser med tilhørende vejledninger og orienteringer:

- Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv. [LBK nr. 256 af 21/03/2017](#) (Husdyrgodkendelsesloven).
- Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug nr. 916 af 23/06/2017 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder

Udover vilkårene i denne miljøgodkendelse er husdyrbruget underlagt de til enhver tid gældende bestemmelser i gældende love og bekendtgørelser. Nedenstående liste giver et overblik over gældende lovgivning på afgørelsestidspunktet, samt relevante regulativer og planer, som husdyrbruget endvidere er underlagt. Populærtitler som anvendes i miljøgodkendelsen er angivet i parentes.

- Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse - [LBK nr. 966 af 23/06/2017](#) (Miljøbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse - [LBK nr. 934 af 27/06/2017](#) (Naturbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse af lov om vandløb - [LBK nr. 127 af 26/01/2017](#) (Vandløbsloven)
- Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. - [BEK nr 1011 af 22/06/2018](#) (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om affald - [BEK nr 1309 af 18/12/2012](#) (Affaldsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om kontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand - [BEK nr. 1322 af 14/12/2012](#)
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines - [BEK nr. 1611 af 10/12/2015](#) (Olietanksbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter - [BEK nr. 926 af 27/06/2016](#)
- Bekendtgørelse af museumsloven - [LBK nr 358 af 08/04/2014](#) (Museumsloven)
- Regulativ for erhvervsaffald, Haderslev Kommune af 04/09/2015. Regulativ og yderligere oplysninger kan findes på www.haderslev.dk -> Erhverv -> Erhvervsaffald ([Regulativ for erhvervsaffald](#))
- Kommuneplan 2017, Haderslev Kommune. Kommuneplanen kan findes på <http://kommuneplan2017.haderslev.dk/>

Bilag 2: Situationsplan

Bilag 3: Miljøkonsekvensrapport

D.1-a Udformning, dimensioner mm.

Ejendommen består af følgende produktionsbygninger:

Materialevalg

Bygning	Stald afsnit nr	Grundplan (m ²)	Bygningshøjde (m)	Taghældning (grader)	Ventilation	Anvendelse
Stald	Alle	2600	7	20	Diffus undertryk	Smågrise og slagtesvin
Lade		1500	8	25		Korn mm
Gylletank		800	3			
Halmlade		1500	8	25		

Materialevalg

Bygning	Stald afsnit nr	Bygningsmaterialer/farver
Stald		Elementer m. rød granit, gråt tag
Lade		Røde sten, gråt tag
Halmlade		Røde sten, gråt tag
Gylletank		Betonelementer

D.1-b Forventede indvirkning på miljøet

Projektets forventede væsentlige indvirkninger på miljøet vurderes at være:

- påvirkning af vandmiljø
- påvirkning af omkringliggende natur
- påvirkning af naboer

Vandmiljø

Projektet kan potentielt påvirke vandmiljøet, både grundvandsressourcen og ferske vande samt havmiljøet. Det er dog vurderet at de generelle virkemidler som virksomheden skal leve op til jf. anden lovgivning, modvirker de potentielle væsentlige påvirkninger af vandmiljøet. Herunder gælder erhvervets generelle krav til opsamling af overskudskvælstof gennem efterafgrøder, og skærpede krav til fosforoverskud fra bedrifterne.

Kumulation

Produktionen af fødevarer vil altid medføre en påvirkning af miljøet, men I Danmark er skrappe kvote krav til anvendelsen af kvælstof til planteavl, således at ikke alle planter tildeles den gødning de har brug for. Dette krav, sammen med ovenstående efterafgrøder mm. betyder at der i kumulation med andre ejendommen må forventes en minimal påvirkning af miljøet.

Natur

Påvirkning af den omkringliggende natur gennem deposition af ammoniak kan i visse tilfælde medføre en væsentlig påvirkning af naturen. Der er dog opstillet en række krav og kriterier for hvornår en påvirkning er væsentlig, og bedriften overholder disse krav til alle naturkategorier i

området. Det er derfor vurderet at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning på naturen i området.

Kumulation

Bedriften påvirkning af særlig sårbar natur er vurderet i forhold til kumulation med øvrige bedrifter i nærområdet. I relation til særlig sårbar natur er der skærpede krav til bedriftens tilladte påvirkning af et særligt sårbart område, såfremt der ligger andre bedrifter i nærheden af den sårbare natur.

Der er ikke andre bedrifter indenfor en afstand der gør at kumulationen skal vurderes.

Naboer/lugt

Alle husdyrproduktioner medfører en emission af lugt. Denne lugtemission spredes omkring bedriften afhængig af vind, højde på afkast, hastighed på luften i ventilator og temperatur. Denne spredning omkring ejendommen vurderes i husdyrgodkendelse.dk, hvor i forvejen fastsatte afskæringskriterier i forhold til enkeltliggende naboer, samlet bebyggelse og byzone/sommerhusområde skal overholdes. Bedriften overholder disse afskæringskriterier og derfor vurderes bedriften ikke at påvirke miljøet væsentligt med hensyn til lugt.

En allerede tilladt produktion kan have en lugt emission som betyder at lugtgenekriterierne til en af kategorierne ikke overholdes. Det gælder dog at såfremt at afstanden til bebyggelsen er over 50 % af geneafstanden, så kan kommunen dispensere for geneafstandskravet, såfremt der ikke sker en øget påvirkning. I dette tilfælde gælder at afstanden til nabo/samlet bebyggelse/byzone ikke er overholdt, men afstanden er over 50 % af geneafstanden og dispensationen er derfor mulig.

Kumulation

I forhold til naboer gælder ligeledes et kumulationsprincip, hvor kravene skærpes såfremt der ligger andre produktioner med en ammoniakemission over 750 kg indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltliggende naboer eller 300 meter fra samlet bebyggelse eller byzone.

Der ligger ikke øvrige produktioner indenfor disse afstande og derfor er kumulationen med andre husdyrbrug ikke vurderet.

D.1-c Særkender

Der er tale om en produktion af slagtesvin og smågrise I forbindelse med godkendelsen af produktionen har man forholdt sig til de mulige væsentlige indvirkninger på miljøet.

Ejendommen forventer ingen væsentligt skadende virkninger på miljøet som følge af produktionen på ejendommen. På ejendommen følger og overholder man generelt dansk lovgivning, men i særdeleshed vurderes at lovgivningen om anvendelsen af gødning herunder husdyrgødningsbekendtgørelsen og husdyrloven i alt sin væsentlighed sikrer miljøet mod utilsigtede virkninger af husdyrproduktionen. De beskrevne krav til dansk landbrug indenfor kvælstofkvoter, fosforregnskab, vurdering af mulige skader på sårbar natur, vurdering af påvirkning af naboer mm. vurderes at forebygge og begrænse den mulige skade som landbrugsproduktionen kan have på miljøet.

D.1-d Væsentlige alternativer

Ejendommen har i forbindelse med godkendelsen vurderet på alternativer indenfor ammoniakreduktion og lugtreduktion. Produktionen lever op til Miljøstyrelsens fastsatte afskæringskriterier for lugt og ammoniak, herunder det vejledende BAT niveau for ammoniak. Det er derfor vurderet at investering i yderligere emissionsreducerende teknologi som luftrensning eller forsurening ikke vil være et proportionalt tiltag, og disse er derfor udeladt.

D.2 Ikke teknisk resumé

Lugt

Der er 237 meter til nærmeste enkeltliggende nabo, samt 232 meter til nærmeste samlede bebyggelse og 1359 meter til nærmeste byzone, afstandene er beregnet som vægtede gennemsnitsafstande. Den korrigerede geneafstand som beregnes i husdyrgodkendelse.dk til nærmeste nabo er beregnet til 159 meter og til samlet bebyggelse og byzone er den henholdsvis 373 og 503 meter.

Dermed overholder produktionen ikke lugtgenekravet til nærmeste samlede bebyggelse. En allerede tilladt produktion kan have en lugt emission som betyder at lugtgenekriterierne til en af kategorierne ikke overholdes. Det gælder dog at såfremt at afstanden til bebyggelsen er over 50 % af geneafstanden, så kan kommunen dispensere for geneafstandskravet, såfremt der ikke sker en øget påvirkning. I dette tilfælde gælder at afstanden til nabo/samlet bebyggelse/byzone ikke er overholdt, men afstanden er over 50 % af geneafstanden og dispensationen er derfor mulig.

Vandmiljøet

Det er vurderet at de generelle krav til vandmiljø og grundvand i alt sin væsentlighed beskytter og forebygger en påvirkning af vandressourcerne

Ammoniak

Produktionen medfører en udledning på 3194 kg N/år, hvilket er samme emission som eksisterende produktion. Den deraf følgende deposition på omkringliggende natur overholder afskæringskriterierne i bekendtgørelsen og vil dermed ikke medføre en væsentlig påvirkning af områdets natur.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Væsentlige alternativer

Der er ikke vurderet på alternative placeringer idet godkendelsen udelukkende omfatter eksisterende bygninger.

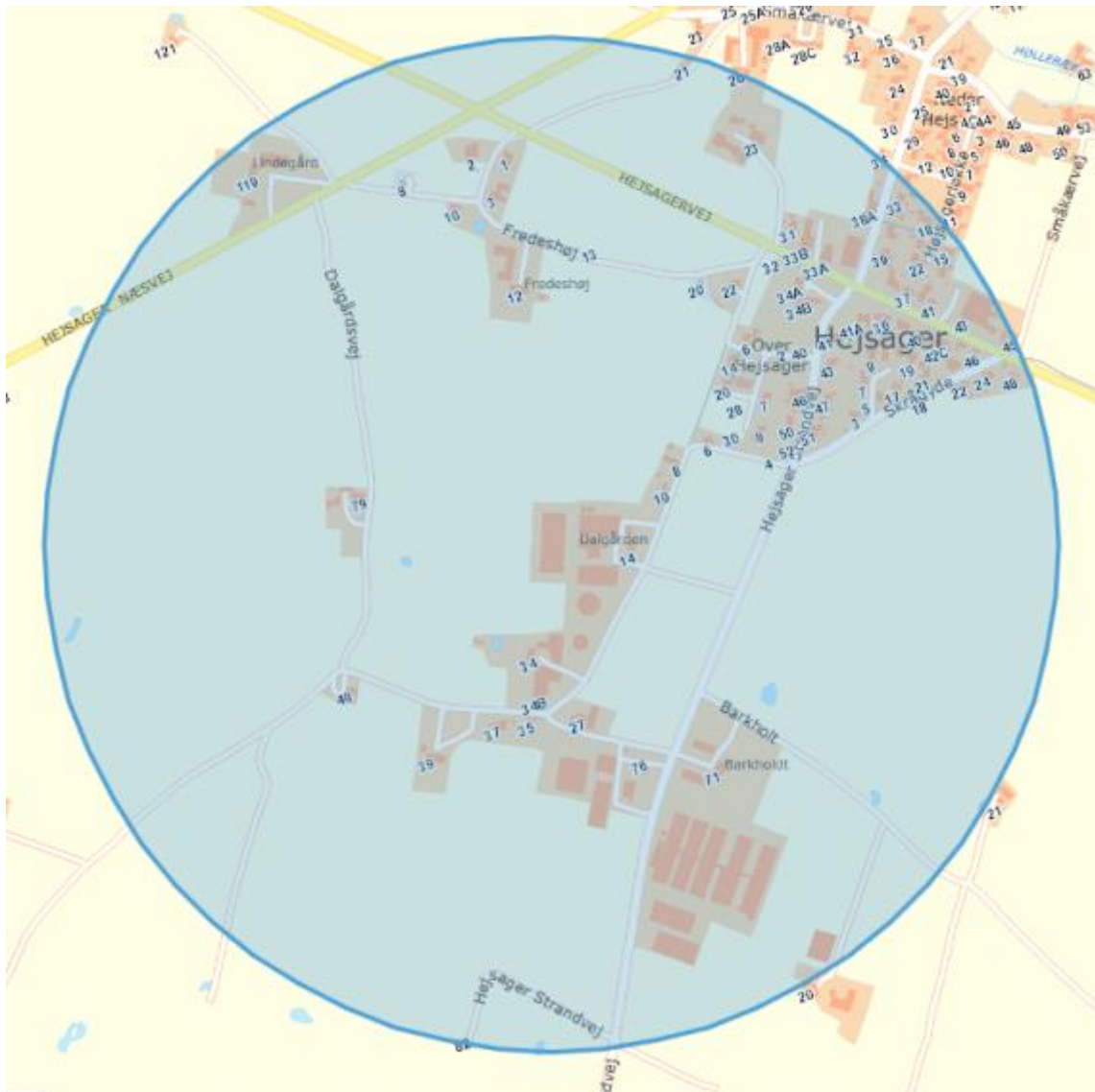
Foranstaltninger ved ophør

I forbindelse med virksomhedens ophør vil alle stalde og gylletanke bliver rengjort og evt. affald vil blive fjernet, herunder vil gammelt inventar mm. bliver fjernet. Såfremt gyllebeholderne ikke vil blive anvendt af anden landbrugsvirksomhed vil de blive fjernet.

D.3 Kompetente ekspert

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af Cand.scient Jakob Altenborg fra Miljø & Natur Landbrugsrådgivning.

Bilag 4: Lugtkonsekvenszonen

Miljøportalens arealinfo. © Geodatastyrelsen | © SDFE | © COWI

Lugtkonsekvenszonen på 702 meter

Bilag 5: Landskabsvurdering

Ansøgning

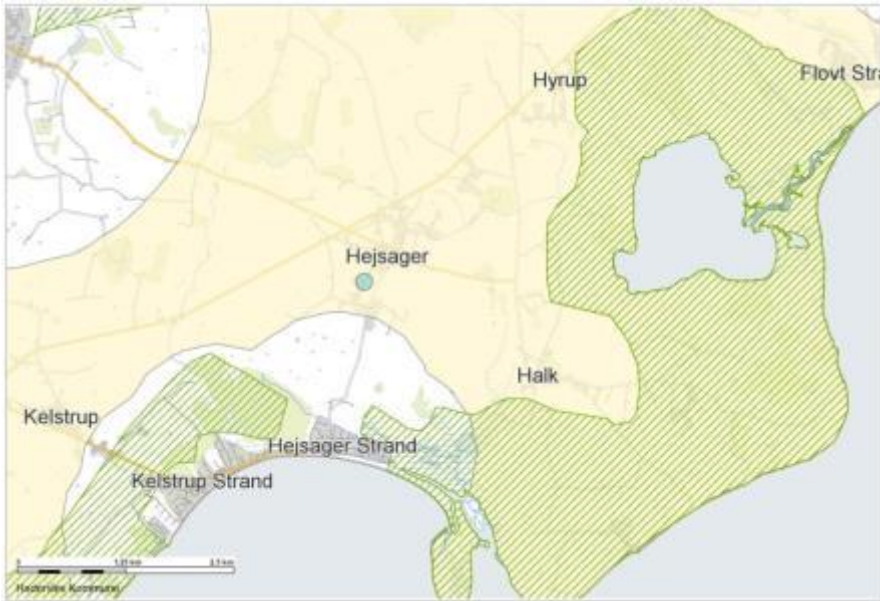
Der er tale en godkendelse af eksisterende staldanlæg.

Oversigtskort/situationsplan

Planforhold: Kommuneplan 2017 – udpegninger og retningslinjer

Ejendommen er ikke beliggende indenfor udpegningen af større uforstyrrede landskaber og skal som udgangspunkt friholdes for større byggeri og større tekniske anlæg, så områdernes karakter af uforstyrrelighed ikke påvirkes.

Landskabsbeskrivelse og vurdering

Ejendommen er beliggende indenfor landskabskarakterområde 2 – Næsset.

Idet der er tale om indretning i eksisterende forhold, vurderes der ikke at være en påvirkning af de landskabelige værdier.

Vilkår

Der stilles ikke vilkår

Bilag 6: Naturvurdering

Ansøgers tekst

Samlet resultat af ammoniakberegninger ? i

Samlet emission: **3194,2** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **0,0** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **0,0** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg NH ₃ -N/år):		Totaldeposition (kg NH ₃ -N/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Nærmeste område	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0	0	0,0
Nærmeste område	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0	0	0,0
Sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	1,6
Sø 2	Kategori 3	Ansøger	0	V	0	0	0,8
Overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0	0	0,2
Kat 2 overdrev	Kategori 2	Sagsbehandler	0	Bn	0	0	0,0

Afstande til naturområder og nabobebyggelser i

Nærmeste område - Naturområde (kategori 1)

Type	Navn	Afstand [m]
Anden driftsbygning	Halmlade	1329
Staldbygning	Klima 2	1384
Gødningslager	Gylletank	1312

Nærmeste område - Naturområde (kategori 2)

Type	Navn	Afstand [m]
Anden driftsbygning	Halmlade	3609
Staldbygning	Klima 2	3645
Gødningslager	Gylletank	3578

Sø - Naturområde (kategori 3)

Type	Navn	Afstand [m]
Anden driftsbygning	Lade	228
Staldbygning	Klima 1	177
Gødningslager	Gylletank	234

Sø 2 - Naturområde (kategori 3)

Type	Navn	Afstand [m]
Anden driftsbygning	Halmgade	246
Staldbygning	Klima 2	319
Gødningslager	Gylletank	251

Overdrev - Naturområde (kategori 3)

Type	Navn	Afstand [m]
Anden driftsbygning	Maskinhus og foderlade	887
Staldbygning	Slagt 2	942
Gødningslager	Gylletank	987

Kat 2 overdrev - Naturområde (kategori 2)

Type	Navn	Afstand [m]
Anden driftsbygning	Silo	1414
Staldbygning	Slagt 1	1393
Gødningslager	Gylletank	1518

Haderslev Kommunes vurdering

Beskyttede naturtyper efter Husdyrbrugloven

Husdyrbrugloven⁶ og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen⁷ definerer en række kvælstoffølsomme naturtyper:

- Kategori 1 natur (§ 7, stk. 1, nr. 1) omfatter en række bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (opremset i bekendtgørelsens bilag 3 D) beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder, samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende inden for et Natura 2000-område.
- Kategori 2 natur (§ 7, stk. 1, nr. 2) omfatter bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha) beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder.
- Kategori 3 natur omfatter ammoniakfølsomme naturtyper (heder, moser, overdrev og skove) beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder.

⁶ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. – LBK nr 256 [af 21/03/2017](#)

⁷ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug – BEK nr 1380 [af 30/11/2017](#)

Tabel 1: Ammoniakdeposition til kategoriseret natur i nærheden af anlægget

Naturområde	Afstand til anlæg	Merdeposition nudrift (kg N/ha/år)	Merdeposition 8 års-drift (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
<i>Kategori 1</i>				
Elle- og askeskov	1,3 km S	0,0	0,0	0,0
<i>Kategori 2</i>				
Overdrev	1,4 km NV	0,0	0,0	0,0
<i>Kategori 3</i>				
Overdrev	890 m NØ	0,0	0,0	0,2

Anlæggets beliggenhed i forhold til kategoriseret natur er vist på bilag 6a og 6b.

Kategori 1 natur

Den nærmeste naturtype omfattet af Husdyrbruglovens kategori 1 er en elle-askeskov, som findes ca. 1,3 km syd for det ansøgte projekt. Elle-askeskoven modtager ingen ammoniakdeposition fra det ansøgte projekt. Det vurderes på den baggrund, at elle-askeskoven ikke vil blive påvirket væsentligt af projektet.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Kategori 2 natur

Den nærmeste naturtype omfattet af Husdyrbruglovens kategori 2 er et overdrev, som findes ca. 1,4 km nordvest for det ansøgte projekt. Overdrevet modtager ingen ammoniakdeposition fra det ansøgte projekt. Det vurderes derfor, at overdrevets naturtilstand ikke vil ændre sig som følge af projektet.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Kategori 3 natur

Den nærmeste naturtype omfattet af Husdyrbruglovens kategori 3 er et overdrev som findes ca. 890 m vest for anlægget. Overdrevet modtager, ifølge beregninger i husdyrgodkendelse.dk, ingen øget deposition af ammoniak i forbindelse med udvidelsen, men en samlet deposition på 0,2 kg N/ha. Se tabel 1 og ansøgers tekst. Da overdrevet modtager en merdeposition på mindre end 1 kg N/ha/år er husdyrbruglovens krav overholdt. Det vurderes på den baggrund, at overdrevets tilstand ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Beskyttede naturtyper efter naturbeskyttelsesloven

Naturbeskyttelseslovens⁸ § 3 omfatter søer større end 100 m², udpegede vandløb, heder, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge og biologiske overdrev. Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af arealer, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Denne forpligtelse påhviler til en hver tid ejeren af arealet. I følge Husdyrbruglovens⁹ § 33 skal kommunen i sin vurdering varetage hensynet til natur, der er beskyttet mod tilstandsændringer.

Tabel 2: Ammoniakdeposition til § 3 natur i nærheden af anlægget

Naturområde	Afstand til anlæg	Merdeposition nudrift (kg N/ha/år)	Merdeposition 8 års-drift (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
Sø 1	180 m V	0,0	0,0	1,6
Sø 2	250 m SØ	0,0	0,0	0,8

Anlæggets beliggenhed i forhold til § 3 natur er vist på bilag 6c.

De nærmest beliggende § 3 beskyttede naturområder, som ikke er kategoriseret natur, er to søer, som findes hhv. ca. 180 m vest for anlægget og 250 m sydøst for anlægget. Se ovenstående tabel 2. Søerne modtager ingen merdeposition af ammoniak fra det ansøgte projekt. Der findes desuden en række søer i nærheden af anlægget, som alle findes længere væk, de modtager derfor heller ingen merdeposition af ammoniak fra det ansøgte projekt. Ifølge DMU notat af 26/06 2005 er der ingen målbar ændring af § 3 natur ved en afsætning af ammoniak på mindre end ca. 1 kg N/ha/år. Det vurderes på den baggrund at søernes tilstand ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt på Dalgårdsvej 14.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Beskyttede naturtyper og arter efter habitatbekendtgørelsen

Habitatbekendtgørelsen¹⁰ udpeger en række internationale naturbeskyttelsesområder. De internationale naturbeskyttelsesområder kaldes Ramsarområder, Fuglebeskyttelsesområder og Habitatområder alt efter, om de er beskyttet efter Ramsarkonventionen eller efter EU's fuglebeskyttelses- og habitatdirektiver, og de tre typer områder går under fællesbetegnelsen Natura 2000-områder. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte naturtyper og i Danmark hjemmehørende arter. De udpegede arter omtales normalt som bilag IV-arter, fordi de er opført på habitatdirektivets bilag IV. Ifølge Habitatbekendtgørelsen er kommunen forpligtet til at lave en række vurderinger i forhold til Natura 2000-områderne og bilag IV-arterne, før den kan udstede en miljøgodkendelse efter Husdyrbrugloven:

⁸ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse – LBK nr. 934 af 27/06/2017

⁹ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug – LBK nr. 1380 af 30/11/2017

¹⁰ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter – BEK nr. 926 af 27/06/2016

§ 6, stk. 1: Kommunen skal foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt

§ 10, stk. 1: Der kan ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan

- beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a) eller
- ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier

Tabel 3: Natura 2000-område i nærheden af anlægget

Natura 2000-område	Afstand til anlæg
Lillebælt	Ca. 1,4 km

Natura 2000

Anlæggets beliggenhed i forhold til Natura 2000-områder er vist på bilag 6a.

Nærmeste Natura 2000-område er område nr. 112 Lillebælt, som omfatter habitatområde H96 og fuglebeskyttelsesområde F47. Den nærmeste del af området findes ca. 1,4 km syd for anlægget. Se tabel 3.

For habitatområder og fuglebeskyttelsesområder er beskyttelsen baseret på en række arter og naturtyper. Listen over disse arter og naturtyper kaldes områdets udpegningsgrundlag. I bilag 6e findes en beskrivelse af Natura 2000-området samt dets udpegningsgrundlag.

Bilag IV arter

Anlæggets beliggenhed i forhold til registrerede bilag IV-arter er vist på bilag 6d. De potentielt forekommende bilag IV-arter i Haderslev Kommune er beskrevet i bilag 6f.

I det følgende vurderes forekomsten af bilag IV arter, med naturligt udbredelsesområde i nærheden af anlægget.

Padder

Følgende bilag IV-padder har i henhold til faglig rapport nr. 635 naturligt udbredelsesområde i Haderslev Kommune: Spidssnudet frø, løgfrø, løvfrø, strandtudse og stor vandsalamander.

I området omkring anlægget findes der mange naturlige mindre søer og der er registreret løvfrøer flere steder, særligt i søer vest for ejendommen. Ingen af søerne i området omkring anlægget vil som følge af projektet blive påvirket af en merdeposition af ammoniak. Ifølge DMU notat af 26/06 2005 er der ingen målbar ændring af § 3 natur ved en afsætning af ammoniak på mindre end ca. 1 kg N/ha/år. Derfor vurderer Haderslev Kommune, at yngle- og rasteområder for bilag IV-padder ikke vil blive beskadiget eller ødelagt af ammoniak fra anlægget.

Andre bilag IV-arter

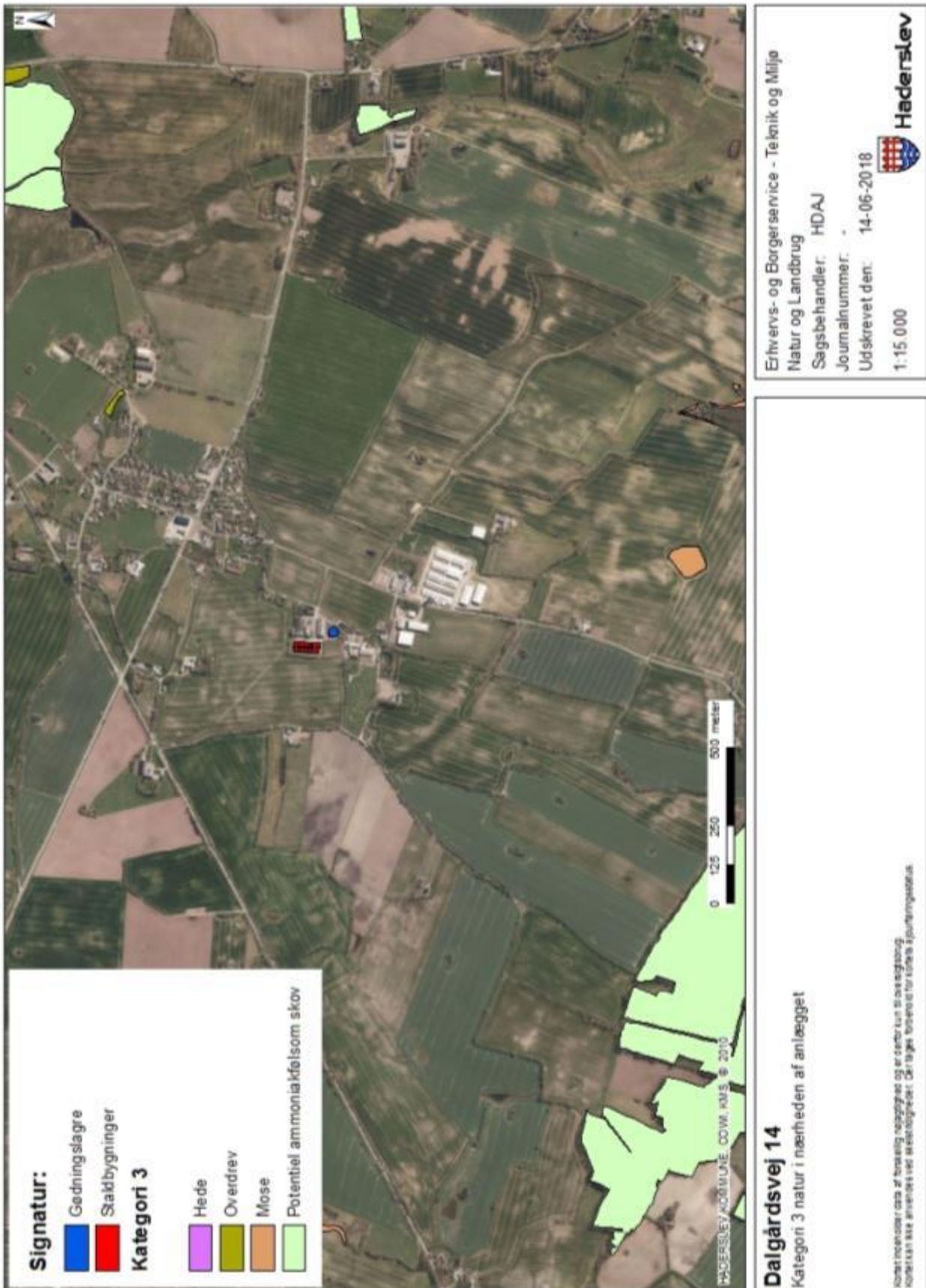
Udover paddearter kan der også jf. Håndbog om bilag IV arter findes flere arter af flagermus, samt markfirben i området omkring ejendommen. Projektområdet ligger derimod ikke indenfor birkemusens, odderens, snæbelens eller marsvinsens udbredelsesområde. Birkemus registrerede udbredelsesområde findes midt i Haderslev Kommune, odder og snæbel findes i nogle af de vestvendte vandløbssystemer og marsvin findes i Lillebælt.

Markfirbenets levevilkår og dermed udbredelsesområde vil kunne påvirkes af projekter, som indebærer opdyrkning af tidligere udyrkede arealer. Ligeledes vil projekter som påvirker sten- og jorddiger samt levende hegn kunne påvirke arternes yngle- og rasteområder. Projekter som berører bygninger, skove, levende hegn og gamle træer kan evt. påvirke raste- og yngleområder for flagermus.

Da projektet ikke indebærer ændring på de opdyrkede eller ikke opdyrkede arealer, ændring af jord- og stendiger, levende hegn, fældning af gamle træer eller nedrivning af ældre bygninger eller i øvrigt ændrer på forhold, som ville kunne fungere som yngle- eller rasteområde for flagermus eller markfirben. Derfor vurderer Haderslev Kommune, at yngle- og rasteområder for de nævnte bilag IV-arter ikke vil blive beskadiget eller ødelagt, som følge af de ansøgte ændringer på ejendommen.

Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV. Påvirkningen fra anlæggets ammoniakdeposition er dermed i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1 samt § 10, stk. 1, og kræver ikke udarbejdelse af konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsen regler herom.

Bilag 6b – Kort over kategori 3 natur ved anlæg

Bilag 6c – Kort over § 3 natur ved anlæg

Bilag 6d - Bilag IV forekomster ved anlæg

Bilag 6e - Natura 2000 område "Lillebælt" (N112)

Natura 2000 området "Lillebælt" består af habitatområde "Lillebælt" (H96), fuglebeskyttelsesområde "Lillebælt" (F47) og Ramsarområde "Lillebælt" (R15). Habitat- og fuglebeskyttelsesområdet er udpeget for at beskytte en række naturtyper og arter, som udgør områdernes udpegningsgrundlag. Ramsarområder er vådområder med så mange vandfugle, at de har international betydning og skal beskyttes. De er derfor udpeget som Ramsarområder af det enkelte land.

Områdebeskrivelse

Natura 2000 området omfatter Lillebælt fra Jylland til Fyn og fra Gamborg Fjord i nord til Halk Nor i syd. Ca. 280 km² består af hav og 70 km² er land. Havområdets jyske opland udgør ca. 46.000 ha. Lillebælt er et særpræget havområde med lave og dybe områder, som mod nord indsnævres til en flodlignende rende med op til 80 meters dybde. Stærk strøm udsætter kysterne for erosion og materialet aflejres andre steder som krumodder og strandvolde.

Der er 3 større beboede øer og 7 holme. Karakteristisk for området er de mange store og små kystlaguner, der er værdifulde levesteder for bundfauna- og flora, samt betydningsfulde overvintrings- og yngleområder for fugle.

Langs kysten og på øerne er der værdifulde strandenge og overdrev, der er levesteder for sjældne fugle- og plantearter.

Vigtigste naturværdier

Hele havområdet udgøres af habitattyperne lavvandede bugter, sandbanker, rev, kystlaguner og mudder- og sandflader. Der er flere større krumoddekomplekser, der nu er sammenvoksede og dækkede af strandeng med naturlige tidevandsrender og ofte med kystlaguner bagved. De vigtigste er Halk Nor, Bankel Sø, Hejlsminde Nor, på Årø, på Bågå, Flægen og Emtækær Nor, der er væsentlige levesteder for flere sjældne fugle- og plantearter. I kystområderne er der også mange vigtige forekomster af kalkoverdrev, sure overdrev og rigkær.

Lillebælt er udpeget som levested for 10 arter af ynglefugle. Området er især vigtigt for arterne havørn, rørhøg, fjordterne, havterne og dværgterne. Fem arter af trækkende vandfugle er udpegningsgrundlag. Vigtigst er dykænderne ederfugl, bjergand, hvinand og toppet skallesluger, som dog alle er gået tilbage de senere år.

Trusler mod områdets naturværdier

Næringsstofbelastning

I "Udkast til vandplan, Lillebælt" er den samlede tilførsel af kvælstof til hele Lillebælt inkl. den del, der ligger udenfor Natura 2000-området angivet til 5436 ton N i perioden 2001-2005. Heraf udgjorde landbrugets belastning ca. 2947 ton N.

Den generelle eutrofiering med luftbårne kvælstofforbindelser påvirker i nogen grad strandengene. Større effekt har eutrofieringen på overdrevene og rigkærene, hvor tålegrænsen er overskredet. For rigkærene vurderes tilledning af drænvand fra de intensivt dyrkede arealer også at være en trussel. Kystlagunerne vurderes alle at være påvirkede af næringsalte

med kraftig algevækst til følge. I modsætning til de nordlige og sydlige dele af Lillebælt rammes Natura 2000 området kun i mindre omfang af iltsvind på grund af mere effektiv opblanding af vandsøjlen.

Tilgroning

Mange steder opgives afgræsning af strandenge og overdrev med tilgroning til følge. Både langs den jyske og den fynske kyst er der massive tilgroningsproblemer i hovedparten af områdets strandenge og rigkær med en vegetation, der i større arealer er højere end 50 cm.

Unaturlige vandstandsforhold

Hydrologien i dele af habitatområdets landområder er relativt upåvirket mens andre er stærkt påvirket. Mange af strandengene og rigkærene samt den nedbrudte højmose på Brandsø er præget af grøftning eller udpumpning af vand i en sådan grad at der opstår sommerudtørring eller større skader.

Andre trusler: Strandengene invaderes generelt af Rynket Rose, der breder sig langs strandene og på strandengene. Løse hunde er et alvorligt problem flere steder, da fuglene forstyrres meget - især i yngletiden. På Årø Kalv og på småøerne, Linderum m.fl. går småbådsejlerne i land i yngletiden på trods af adgangsforbud. Småbåde og surfere sejler på vandfladen ved Årø Kalv også i yngletiden. De alsidige aktiviteter på skydeterrænet ved Halk Nor medfører forstyrrelser, som må antages at påvirke ynglefuglene. Ræv ankom til Årø under isvinteren 1994/95, og forhindrer nu især Ederfugl i at yngle. På Bågø og ved Emtækær Nor er der registreret forstyrrelser af ynglefugle, som bl.a. søges løst gennem henstillingskiltning.

Igangværende pleje og genopretning

Området er omfattet af EU-LIFE projekt vedr. kystlaguner "Rehabilitation of the Baltic Coastal Lagoon Habitat Complex 2005". I det sønderjyske lillebæltsområde dækker projektet kystlaguner i Fuglsøområdet ved Hejsager. Området grænser op til Halk Nor. Projektet skal forbedre kystlagune-komplekserne, herunder forholdene for vadefugle og padder. Omkring Hejsager Strand er sommerhusejere på eget initiativ begyndt at bekæmpe Rynket Rose. I Føns Vang og ved Wedellsborg Hoved er der foretaget naturgenopretning efter vandmiljøplan II, som har betydet stor fremgang for ynglende og rastende vandfugle.

Udpegningsgrundlag for områderne

Habitatområde "Lillebælt" (H96)

Nr.	Art/Naturtype
1014	Skæv vindelsnegl (Vertigo angustior)
1016	Sump vindelsnegl (Vertigo moulinsiana)
1351	Marsvin (Phocoena phocoena)
1110	Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand
1140	Mudder- og sandflader blottet ved ebbe
1150	* Kystlaguner og strandsøer
1160	Større lavvandede bugter og vige
1170	Rev
1210	Enårig vegetation på stenede strandvolde
1220	Flerårig vegetation på stenede strande
1230	Klinter eller klipper ved kysten

1310	Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand
1330	Strandenge
2110	Forstrand og begyndende klitdannelser
2120	Hvide klitter og vandremiler
2130	* Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)
3140	Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger
3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
3260	Vandløb med vandplanter
6210	Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
6230	* Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
6410	Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
6430	Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn
7120	Nedbrudte højmoser med mulighed for naturlig gendannelse
7220	* Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
7230	Rigkær
9110	Bøgeskove på morbund uden kristtorn
9130	Bøgeskove på muldbund
9160	Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund
91D0	* Skovbevoksede tørvemoser
91E0	* Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

*prioriteret naturtype

Fuglebeskyttelsesområde "Lillebælt" (F47)

Arter på bilag 1, jf. artikel 4, stk. 1	Arter, jf. artikel 4, stk. 2	Ynglende i.h.t. DMU's database	Trækkende i.h.t. DMU's database	Kriterier
Sangsvane			T	F2, F4
Havørn		Y		F1
Rørhøg		Y		F1
Plettet rørvagtel		Y		F1
Engsnarre		Y		F1
Klyde		Y		F1
Brushane		Y		F3
Mosehornugle		Y		F3
Fjordterne		Y		F3
Havterne		Y		F1
Dværgterne		Y		F3
	Bjergand		T	F4
	Ederfugl		T	F4
	Hvinand		T	F4, F7
	Toppet skallesluger		T	F4

Y: Ynglende art.

T: Trækfugle, der opholder sig i området i internationalt betydende antal.

Tn: Trækfugle, der opholder sig i området i nationalt betydende antal.

F1: arten er opført på Fuglebeskyttelsesdirektivets pt gældende Bilag I og yngler regelmæssigt i området i væsentligt antal, dvs. med 1 % eller mere af den nationale bestand.

F2: arten er opført på Fuglebeskyttelsesdirektivets p.t. gældende Bilag I og har i en del af artens livscyklus en væsentlig forekomst i området, dvs. for talrige arter (T) skal arten være

regelmæssigt tilbagevendende og forekomme i internationalt betydende antal, og for mere fåtallige arter (Tn), hvor områder i Danmark er væsentlige for at bevare arten i dens geografiske sø- og landområde, skal arten forekomme med 1 % eller mere af den nationale bestand.

F3: arten har en relativt lille, men dog væsentlig forekomst i området, fordi forekomsten bidrager væsentligt til den samlede opretholdelse af bestande af spredt forekommende arter som f.eks. Natravn og Rødrygget Tornskade.

F4: arten er regelmæssigt tilbagevendende og forekommer i internationalt betydende antal, dvs. at den i området forekommer med 1 % eller mere af den samlede bestand inden for trækvejen af fuglearten.

F5: arten er regelmæssigt tilbagevendende og har en væsentlig forekomst i områder med internationalt betydende antal vandfugle, dvs. at der i området regelmæssigt forekommer mindst 20.000 vandfugle af forskellige arter, dog undtaget måger.

F6: arten har en relativt lille, men dog væsentlig forekomst i området, fordi forekomsten bidrager væsentligt til at opretholde artens udbredelsesområde i Danmark.

F7: arten har en relativt lille, men dog væsentlig forekomst i området, fordi forekomsten bidrager væsentligt til artens overlevelse i kritiske perioder af dens livscyklus, f.eks. i isvintre, i fældningstiden, på trækket mod ynglestederne og lignende.

Bevaringsstatus og trusselvurdering for naturtyper og arter på udpegningsgrundlagene

Naturtype/art	National/lokal bevaringsstatus	Trusselvurdering
1110 - Sandbanke med lavvandet vedvarende dække af havvand	Den nationale bevaringsstatus er indberettet til EU som ugunstig. Bevaringsstatus er ugunstig eller vurderet ugunstig	Næringsstoffer og miljøfarlige stoffer.
1140 - Mudder- og sandflader blottet ved ebbe	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig. Bevaringsstatus er ugunstig eller vurderet ugunstig	Næringsstoffer og miljøfarlige stoffer
1150 - *Kystlaguner og strandsøer	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig. Bevaringsstatus er ugunstig eller vurderet ugunstig	Næringsstoffer og miljøfarlige stoffer.
1160 - Større lavvandede bugter og vige	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig. Bevaringsstatus er ugunstig eller vurderet ugunstig	Næringsstoffer og miljøfarlige stoffer.
1170 - Rev	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig. Bevaringsstatus er ugunstig eller vurderet ugunstig	Næringsstoffer og miljøfarlige stoffer. Fiskeri med bundslæbende redskaber og skibsfart
1210 - Enårig vegetation på stenede strandvolde	Den nationale bevaringsstatus er ikke vurderet. Bevaringsstatus i området er ukendt	Tilgroning
1220 - Flerårig vegetation på stenede strande	Den nationale bevaringsstatus er ikke vurderet. Bevaringsstatus i området er ukendt	Tilgroning med invasive arter
1230 - Klinte eller klipper ved kysten	Den nationale bevaringsstatus er ikke vurderet. Bevaringsstatus i området er ukendt	-
1310 - Vegetation	Den nationale bevaringsstatus er ikke	-

af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand	vurderet. Bevaringsstatus i området er ukendt	
1330 - Stranden-ge	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig	tilførsel af næringsstoffer, tilgroning, uhensigtsmæssig hydrologi og invasive arter.
2110 - Forstrand og begyndende klitdannelser	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig. Bevaringsstatus i området er ukendt	(eutrofiering)
2120 - Hvide klitter og vandremiler	Status i Danmark er ikke vurderet. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig	N-depositionen overstiger laveste ende af tålegrænseintervallet. Tilgroning og invasive arter.
2130 - * Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig	N-depositionen overstiger laveste ende af tålegrænseintervallet. Tilgroning og invasive arter.
3140 - Kalkrige søer og vandhuller med kransnålsalger	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig.	for højt næringsstofniveau, tilførsel af næringsstoffer fra landbrug, spredt bebyggelse og andeopdræt, samt N-deposition.
3150 - Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig	for højt næringsstofniveau, tilførsel af næringsstoffer fra landbrug, spredt bebyggelse og andeopdræt, samt N-deposition.
3260 - Vandløb med vandplanter	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig	grødeskæring, bundoprensning, regulering med uhensigtsmæssig hydrologi, belastning med næringsstoffer
6210 - Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (*vigtige orkidé-lokaliteter)	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig.	N-depositionen overstiger laveste ende af tålegrænseintervallet på størstedelen af arealerne, tilførsel af næringsstoffer fra tilstødende arealer, tilgroning, invasive arter og arealreduktion
6230 - *Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig	N-depositionen overstiger laveste ende af tålegrænseintervallet på størstedelen af arealerne, tilførsel af næringsstoffer fra tilstødende arealer, tilgroning, invasive arter og arealreduktion
6410 - Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig	N-depositionen overstiger laveste ende af tålegrænseintervallet på størstedelen af arealerne, tilførsel af næringsstoffer fra tilstødende arealer, tilgroning, invasive arter og arealreduktion
6430 - Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende	Den nationale bevaringsstatus er ikke vurderet. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig	Oplægning af materiale fra vandløbsvedligeholdelse, påvirkning af næringsstoffer og sprøjtemidler fra tilstødende

skovbryn		arealer, samt uhensigtsmæssig hydrologi og stedvis store bevoksninger af invasive arter
7110 - *Aktive højmoser	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig.	Små delområder, sårbarhed overfor vandstandssænkninger og -svingninger
7120 - Nedbrudte højmoser med mulighed for naturlig gendannelse	Den nationale bevaringsstatus er ukendt. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig	N-depositionen overstiger højeste ende af tålegrænseintervallet.
7220 - * Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig.	N-depositionen overstiger laveste tålegrænse på hovedparten af arealerne, tilførsel af næringsstoffer fra tilstødende landbrugs-arealer, tilgroning, arealreduktion og uhensigtsmæssige vandstands-forhold.
7230 - Rigkær	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig.	N-depositionen overstiger laveste tålegrænse på hovedparten af arealerne, tilførsel af næringsstoffer fra tilstødende landbrugs-arealer, tilgroning, arealreduktion og uhensigtsmæssige vandstands-forhold
9110 - Bøgeskove på morbund uden kristtorn	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som gunstig. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig.	N-depositionen overstiger laveste ende af tålegrænseintervallet på alle arealer, og den høje ende af tålegrænseintervallet er endog overskredet på alle de jyske og dele af de fynske forekomster
9130 - Bøgeskove på muldbund	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som gunstig. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig.	N-depositionen overstiger laveste ende af tålegrænseintervallet på alle arealer, og den høje ende af tålegrænseintervallet er endog overskredet på alle de jyske og dele af de fynske forekomster
9160 - Egeskove og blandeskove på mere eller mindre rig jordbund	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som gunstig. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig.	N-depositionen overstiger laveste ende af tålegrænseintervallet på alle arealer, og den høje ende af tålegrænseintervallet er endog overskredet på alle de jyske og dele af de fynske forekomster
91D0 - *skovbevoksede tørvemoser	Bevaringsstatus i Danmark vurderes til at være ukendt (atlantiske del)/ugunstig (kontinentale del). I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig.	N-depositionen overstiger laveste ende af tålegrænseintervallet på alle arealer, og den høje ende af tålegrænseintervallet er endog overskredet på alle de jyske og dele af de fynske forekomster
91E0 Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som gunstig. Bevaringsstatus i området vurderes som ugunstig	N-depositionen overstiger laveste ende af tålegrænseintervallet på alle arealer, og den høje ende af tålegrænseintervallet er endog overskredet på alle de

		jyske og dele af de fynske forekomster
Skæv vindelsnegl	Den nationale bevaringsstatus for skæv vindelsnegl er indberettet som ukendt. Bevaringsstatus i området er ukendt	-
Sump vindelsnegl	I 2007 blev bevaringsstatus for sump vindelsnegl vurderet som gunstig. Bevaringsstatus i området er ukendt	-
Marsvin	Den nationale bevaringsstatus for marsvin er indberettet som ugunstig. I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	Markant nedgang i bestanden bl.a. som følge af forringet fødegrundlag, forstyrrelser, risiko for påvirkning med miljøfarlige stoffer, bifangster af marsvin i fiskenet
Sangsvane	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som gunstig. I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	reduceret fødegrundlag, forstyrrelser, tilgroning af strandenge
Havørn	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som gunstig. Bevaringsstatus i området er ukendt	
Rørhøg	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som gunstig. Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for Rørhøg, som vurderes at have stabile bestande i området	
Plettet rørvagtel	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som ugunstig. I 2005 lå antallet af plettet rørvagtel under den foreslåede tærskel værdi for gunstig bevaringsstatus. I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	afvanding af enge og moser, forstyrrelser samt rørhøst.
Engsnarre	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som ugunstig. Bevaringsstatus i området er ukendt	
Klyde	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som gunstig. Ved NOVANA-overvågning i 2007 lå bestanden over det foreslåede faglige niveau for gunstig bevaringsstatus. I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	tilgroning af ynglesteder, forstyrrelser og prædation.
Brushane	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som ugunstig. Antallet af ynglepar har i 2007 ligget under det foreslåede faglige kriterium for gunstig bevaringsstatus for arten. I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	tilgroning af ynglesteder, forstyrrelser og prædation.
Mosehornugle	Den nationale bevaringsstatus for arten som ynglefugl er i 2003 vurderet som ugunstig. I NOVANA-overvågningen 2007 blev der ikke	tilgroning af ynglesteder, forstyrrelser og prædation.

	registreret ynglende mosehornugle i Danmark. I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	
Fjordterne	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som gunstig. Ved NOVANA-overvågning i 2006 lå bestanden langt lavere end det foreslåede faglige kriterium for bestandsstørrelse for gunstig bevaringsstatus. I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	forstyrrelser, prædation og reduceret fødegrundlag.
Havterne	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som gunstig idet arten vurderes stabil eller i fremgang. Ved NOVANA overvågning i 2006 lå bestanden langt lavere end det foreslåede faglige kriterium for bestandsstørrelse for gunstig bevaringsstatus. I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	forstyrrelser, prædation og reduceret fødegrundlag
Dværgterne	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som ugunstig idet arten samlet set er i tilbagegang. Ved overvågning i 2006 lå bestanden ganske langt under det foreslåede faglige kriterium for bestandsstørrelse for gunstig bevaringsstatus. I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	forstyrrelser, prædation og reduceret fødegrundlag
Bjergand	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som gunstig. I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	reduceret fødegrundlag, forstyrrelser
Ederfugl	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som ugunstig. Ved overvågning i 2006 lå bestanden langt lavere end det foreslåede faglige kriterium for bestandsstørrelse for gunstig bevaringsstatus. I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	reduceret fødegrundlag, forstyrrelser
Hvinand	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som gunstig I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	reduceret fødegrundlag, forstyrrelser
Toppet skallesluger	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som gunstig. I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	reduceret fødegrundlag, forstyrrelser

Bilag 6f – Potentielle bilag IV arter

Bilag IV-arterne omfatter følgende arter: (i) pattedyr med arter af småflagermus, gnavere, rovdyr og hvaler, (ii) krybdyr med arter af skildpadder og Markfirben, (iii) padder med arter af halepadder og springpadder, (iv) fisk med arten Snæbel, (v) insekter med arter af biller, sommerfugle, og guldsmede, (vi) bløddyr med arten Tykskallet malermusling, samt (vii) planter omfattende arterne Enkelt månerude, Vandranke, Liden Najade, Fruesko, Mygblomst, Gul stenbræk og Krybende Sumpskærm.

Herunder følger en gennemgang af de Bilag IV-arter, som kan have yngle- og rasteområde i Haderslev Kommune, eller som kan påvirkes af projekter heri, samt en overordnet vurdering af hvilke projekter der påvirker disse arter.

Flagermus

Frynseflagermus (*Myotis nattereri*) er fundet i alle landsdele, men arten er ret sjælden. Den yngler i huse og hule træer og er ofte knyttet til løvtræsbevoksninger, hvor den søger føde langs hegn og skovkanter. Rasteområder er kældre, kassematter og kalkgruber.

Vandflagermus (*Myotis daubentoi*) er almindelig og udbredt i næsten hele landet med undtagelse af det vestligste Jylland. Arten er hovedsageligt fundet i det nordlige og østlige Jylland, og omkring Limfjorden. Arten er dog registreret på 5 lokaliteter i Sønderjyllands Amt, og det vides ikke om den findes i området omkring ejendommen. Arten søger føde over søer og søer, og hviler og overvintrer i træer med hulheder, revner eller sprækker, kalkminer og under stenbroer.

Dværgflagermus (*Pipistrellus pipistrellus*) er almindelig over hele landet med undtagelse af Bornholm, det vestlige Jylland og nogle mindre øer. Arten er fundet på flere lokaliteter i Sønderjylland. Dens yngle- og rasteområder er huse og hule træer i nærheden af løvskov.

Langøret flagermus (*Plecotus auritus*) er relativt almindelig over hele landet med undtagelse af det vestligste Jylland, vestligste Fyn og Lolland, Langeland og nogle mindre øer. Der er dog kun få observationer i Sydjylland, men flagermusen er svær at finde, så den kan være overset. Flagermusen holder oftest til i bygninger såsom lader og på kirkeloftet, og foretrækker afvekslende kulturlandskaber med gårde, haver, parker, alléer og små løvskove.

Sydflagermus (*Eptesicus serotinus*) er almindelig med undtagelse af Nordvestjylland og Nordøstsjælland. Sydflagermus har en tæt bestand i Sønderjylland, og det er sandsynligt, at arten findes i området. Flagermusen har udelukkende kvarter i bygninger året rundt og jager langs skovbryn, åbninger mellem træer og andre steder med mange insekter.

Brun flagermus (*Nyctalus noctul*) er relativt almindelig på øerne og i det østlige Jylland. Den er kendt fra enkeltobservationer på flere lokaliteter i det sydvestlige Jylland. Det er muligt, at der findes eksemplarer i området. Arten yngler og raster kun i gamle løvtræer. Den jager over åbent agerland, søer og over skov.

Skimmelflagermus (*Vespertilio murinus*) findes på spredte lokaliteter rundt om i landet, og er observeret enkelte gange omkring Haderslev. Artens yngleområde er menneskelig bebyggelse, og dens ses ofte jage i lyset af store gadelamper som tiltrækker insekter. Rasteområder er ligeledes bygninger.

Troldflagermus (*Pipistrellus nathusii*) er observeret med spredte forekomster i det meste af landet, og herunder også i Haderslev Kommune. Dens yngleområder er huse og hule træer.

Arten er stærkt tilknyttet ældre løvtræer, hvor den jager i de åbne rum under kronerne. Rasteområder er formentlig de samme som yngleområderne.

Pipistrelflagermus (*Pipistrellus pipistrellus*) findes især i løvskovsrige egne, og er derfor særlig udbredt i Østjylland og Sønderjylland. Dens yngle- og rasteområder er huse og hule træer i nærheden af løvskov. Den er registreret flere gange i udkanten af Haderslev Kommune.

Projekter som berører bygninger, skove, levende hegn og gamle træer kan evt. påvirke raste- og yngleområder for flagermus.

Birkemus (*Sicista betulina*)

Arten er registreret mellem Spangså og Revsø skov samt ved Hammelev og Østerskov. Birkemusens sommeropholdssteder er naturområder med et tæt urtelag og i umiddelbar tilknytning til våd natur. Vinteropholdssteder er tørre naturområder som diger, overdrevs- skrænter og højtliggende hede- og plantageområder, dvs. områder som er karakteriseret ved at være relativt uforstyrrede. Birkemusen må således forventes at kunne forekomme på lokaliteter, hvor ovennævnte naturtyper grænser op til hinanden, og hvor der er rigelig føde i form af insekter.

I birkemusens udbredelsesområde vil projekter som indebærer opdyrkning af tidligere udyrkede arealer kunne påvirke artens levevilkår. Ligeledes vil projekter som påvirker sten- og jorddiger kunne påvirke artens yngle- og rasteområder.

Odder (*Lutra lutra*)

Findes i alle større vandløbssystemer helt ned til den dansk-tyske grænse. Odderen lever i tilknytning til vådområder. Den findes i såvel stillestående som rindende vand, og både i saltvand og ferskvand, især søer og moser med store rørskovsområder. Om dagen opholder den sig i en hule i brinken eller under buske, træer eller andet, der kan give ly. Yngle- og rasteområder kan potentielt findes i hele artens udbredelsesområde. Yngleområdet består af selve hulen, som ungerne fødes og opfostres i, og de nærmeste omgivelser. Et rasteområde for odder er mere diffust end et yngleområde, og kan forekomme mange steder langs vandløb og søer. Områderne kan være svære at lokalisere, men knytter sig primært til moser, krat, skov eller andre naturområder, hvor odderen kan finde relativt uforstyrret skjul i længere perioder på alle tider af året.

Projekter som indebærer opsplitting af bestande og levesteder eller som ødelægger eller forringer yngle- og rasteområder kan påvirke odderens yngle- og rasteområder.

Markfirben (*Lacerta agilis*)

Arten findes udbredt i stort set hele landet. Markfirben yngler på en række forskellige typer af levesteder, som er kendetegnet ved, at de indeholder solvendte skrånninger med veldrænende, løse jordtyper og sparsom bevoksning, typisk lave urter eller et løst dække af græsser.. Rasteområderne om vinteren skal være veldrænede og solvendte skrånninger. Markfirben bruger blandt andet sten- og jorddiger samt levende hegn som spredningskorridorer

Projekter som påvirker jord- og stendiger samt levende hegn kan påvirke artens levesteder. Ligeledes vil projekter der indebærer ændret arealanvendelse af egnede yngle- og rasteområder kunne påvirke arten.

Padder

Spidssnudet frø (*Rana arvalis*) er udbredt i hele landet undtagen Bornholm, men er muligvis i tilbagegang i Sønderjylland. Dens foretrukne yngleområder er søer, som indgår i sammenhængende naturområder, men arten er i stand til at yngle i næsten alle former for vådom-

råder. Rasteområder er oftest på landjorden, og arten er afhængig af gode terrestriske, gerne fugtige levesteder nær ynglestedet.

Løgfrø (*Pelobates Fuscus*) forekommer i hele landet undtagen Fyn og Bornholm. Arten er truet og i tilbagegang. Dens foretrukne yngleområder er lysåbne vegetationsrige rene søer og vådområder. Rasteområder er ofte bar jord eller sand, samt områder med lav vegetation, hvor arten har mulighed for at grave sig ned. Artens mobilitet er ringe, og den er derfor afhængig af et velfungerende netværk af søer.

Løvfrø (*Hyla arborea*) er udbredt i den sydøstlige del af landet samt i området omkring Aarhus og Vejle. Arten er kortlagt i den "gamle" Haderslev Kommune (før 2007) og fundet på en lang række lokaliteter. Løvfrø yngler i lavvandede lysåbne søer, hvoriblandt tidvise våde lavninger på afgræssede arealer er de mest optimale. Artens rasteområder er skovbryn, levende hegn og krat, hvor den opholder sig på mindre træer og buske.

Strandtudse (*Bufo Calamita*) findes spredt langs kysten i Danmark, samt på en række indlandslokaliteter. Arten foretrækker at yngle i temporære, lysåbne, vandansamlinger som ofte er uden vegetation. Rasteområder er åbne arealer med ingen eller meget lav vegetation, f.eks. afgræssede enge og strandenge, men også dyrkede marker. Yngle- og rasteområder vil ofte ligge inden for samme område men kan, hvor der er egnede vandringsruter, ligge adskilt.

Stor vandsalamander (*Triturus cristatus*) er udbredt i det meste af Danmark. Den yngler i lysåbne vegetationsrige lavvandede søer af varierende størrelse, men med rent vand. Søer af dårligere kvalitet kan fungere som levesteder og rasteområder. Levesteder og rasteområder på land er oftest nær vandhullet og ofte knyttet til skov. Stor vandsalamander stiller større krav til vandkvaliteten end f.eks. løvfrø gør.

Ved projekter som har udbringningsarealer op til vand- og vådområder kan der ske en påvirkning af yngle- og rasteområder for bilag IV-padder. Lysåbne søer er potentielle yngleområder for alle de nævnte padder mens mere tilgroede søer ofte kan fungere som rasteområder.

Marsvin (*Phocoena phocoena*)

Arten forekommer i alle danske farvande og har levested i Vadehavet og Lillebælt. Der kendes ikke til specifikke yngle- og rasteområder for marsvin.

Der er kun ringe viden om, hvilke menneskeskabte forhold der påvirker marsvinet. Alle større ændringer og indgreb som påvirker havområder er potentielt skadelige for marsvins levevis.

Snæbel (*Coregonus oxyrhyncus*)

Arten lever i Vadehavsområdet og de tilstødende vandløb. Snæbel yngler i de nederste og mellemste dele af større vandløb. Det vurderes, at der foruden Vidå i dag kun findes selvproducerende bestande i Ribe Å, Varde Å og Brede Å, mens der tilsyneladende er en svigtende eller meget lille produktion af snæbel i Kongeå og Sneum Å og en lille bestand i Brøns Å, hvor der ikke har været udsat yngel. Opstrøms i de forskellige åsystemer er der en række sideløb som er vigtige nuværende eller mulige fremtidige gydeområder for snæbelen, herunder Gelså samt Fladså/Gram Å. Der ligger et forslag til at udvide Natura 2000 området Vadehavet med vandløbsstrækninger Gelså frem til Gelsbro og Gram Å frem til Fole Hareby engvandingsselskabs opstemning med udpegning som potentielt gydeområde for snæbel. Snæblens ynglesucces er afhængig af god vandkvalitet, grusbund og vintergrønne vand-

planter. Yngelen tåler ikke saltvand før de er nået en vis størrelse, og er derfor afhængig af mindre søer og vinteroversvømmede områder som er indskudt i vandsystemet. Efter gydningen trækker snæblen ned i de nedre dele af vandløbene og Vadehavet.

Projekter som forringer vandkvaliteten i vandløb med forekomst af snæbel kan påvirke artens ynglesucces. Ligeledes vil projekter hvor der er særlig risiko for erosion til vandløb kunne påvirke artens yngle- og rasteområder.

Bilag 8 – Hørings svar

Hørings svar nr. 1

Sendt: on 10-10-2018 11:24

Frå: Alfred Brodersen <albr@evonet.dk>
Til: Landbrugsagter
Cc:
Emne: Nabohøring til Dalgårdsvej 14, 6100 Haderslev

Hej

Vedr. • Sagident: 1729981

Fra Evonet har vi ingen bemærkninger til nabohøring om udvidelse af svineproduktionen på adressen: Dalgårdsvej 14, 6100 Haderslev.

Evetet er nabo på Fredeshøj 8, Hejsager, 6100 Haderslev med en 60/10 kV transformestation, HEA nr. 60130.

Med venlig hilsen

Alfred Brodersen
Teknisk Supporter

M +45 2334 2051

Evonet
Edison Park 1
6715 Esbjerg N

+45 7518 7000 info@evonet.dk evonet.dk

Høringssvar nr. 2

Sendt: fr:12-10-2018 09:16

Frå: Teknik og Miljø
Til: Miljø
Cc: VS: Høring - Miljøgodkendelse af Dalgårdsvej 14, 6100 Haderslev

Emne: **Frå:** Hans-Peder B. Callesen [mailto:HBC@hab-bolig.dk]
Sendt: 12. oktober 2018 08:57
Til: Teknik og Miljø
Cc: Elise Marie Skarreborg
Emne: Høring - Miljøgodkendelse af Dalgårdsvej 14, 6100 Haderslev

Vedrørende høring af Miljøgodkendelse af Dalgårdsvej 14, 6100 Haderslev

Vores beboere på adressen Hejsager Østertoft 14-24, gør opmærksom på at der allerede på nuværende tidspunkt er kraftige lugtgener fra svineproduktionen i området. Vi ønsker ikke at lugtgenerne forværres i relation til en udvidelse.

Med venlig hilsen

Hans-Peder B. Callesen
Inspektør
Bygningskonstruktør M.A.K.
E: HBC@hab-bolig.dk
Telefon: 20 43 79 78

HAB
fordi mennesker er forskellige

Verbergvej 63, 6100 Haderslev
T: 7452 7340
E: info@hab-bolig.dk
W: www.hab-bolig.dk

Vi støtter

SønderjyskeE - More/Mojn - Haderslev Kasernes Væner

Høringssvar nr. 3

TEKNIK & MILJØ

- 2 NOV. 2018

Haderslev Kommune

Ove Breith
Hejsager Strandvej 51
6100 Haderslev
Mobil tlf. 26 69 47 07
d. 1.11.2018.

Haderslev Kommune
Teknik og Miljø, Erhverv
6100 Haderslev
Att: Line Olesen

Ang. Orientering om høring af udkast til miljøgodkendelse (brev af 04-10-18)

Undertegnede ønsker med nærværende brev at knytte følgende kommentar til Haderslev Kommunes accept af anvendelse af "50 % reglen" i. f. med miljøgodkendelse for husdyrbruget på Dalgårdsvej 14, 6100 Haderslev.

Det skal på det kraftigste pointeres, at der med nærværende kommentar, ikke ønskes, at udsætte Laue Skau's udvidelse af produktionen. Der er fuld forståelse for, at Laue Skau forsøger, at skabe en økonomisk bæredygtig produktion, men -- men ikke på naboernes bekostning, som vi med rimelig logik må frygte.

Haderslev Kommune har godkendt anvendelse af 50 % reglen under henvisning til, at der kun kom 2 bemærkninger i. f. med partshøring. En positiv og en negativ. At der ikke kom flere bemærkninger, er forståelig, da undertegnede har været nød til i over en uge, ikke overhovedet at drikke alkohol, for at kunne forstå, det udsendte materiale fra Kommunen. Som en sidebemærkning, har jeg ikke modtaget det udsendte materiale fra d. 7. Maj 2018. Først nu i. f. med brevet fra Kommunen, dateret d. 4. Oktober 2018.

Det pointeres også at lugtgenerne vil være uændrede i forhold til den eksisterende produktion, hvorfor der er mulighed for at fravige lugtkravene.

Undskyld den med for enhver forståelige kommentar: selv et barn i 2. klasse, vil svare, at 2 grise vil lugte mere end en gris. Uanset hvor mange formler og beregninger der bliver lavet, kan de ikke ændre fakta. Papir er desværre aldeles taknemlig.

Ligeledes har der ikke været klaget over lugtgenerne siden 2009. Lugtgenerne har ganske rigtig været begrænsede, og ikke fundet klageværdige. Dog hører vi ofte i .f. med besøg, at de besøgende udbryder: Hvordan kan I leve i den stank. Svar: Man kan vænne sig til meget. Og det har været meget værre før 2009.

Den vægtede gennemsnitsafstand til samlet bebyggelse er 233 m og den ukorrigerede geneafstand til samme er 373 m. Ergo er geneniveauet ikke overholdt.

Kommunen kan fravige kravet om, at overholde lugtgenekriterierne ved, at henvise til 50 % reglen og pointere, at lugtgenerne ikke øges. Der henvises til beregninger som er uden hold i fornuften.

Der vil naturligvis forekomme et øget ventilations behov. Flere grise vil varme mere og for at de skal have dyrevelfærdsmæssige ordentlige forhold, skal der udskiftes mere luft pr. tidsenhed. Hvis der ikke ændres i ventilationssystemet, vil det medføre en forøgelse af lufthastigheden i udsugningen. Det vil kunne medføre øget turbulens og luftnedslag med en forøgelse af lugtgener til følge.

Håber meget, at der sker en forbedring af ventilationssystemet, men det fremgår ikke af det udsendte.

På side 28 i udkast til miljøgodkendelse nævnes, at der er 3 fastlagte kriterier for anvendelse af 50 % reglen:

1. at den samlede lugt ikke øges
2. at afstande til samlet bebyggelse skal være mere end 50 % af geneafstanden

Kommentar:

Den samlede lugt vil øges; må jeg henvise til fornuftens love og tidligere kommentar.

Det vides ikke hvem der har vedtaget den for de omkring boende barske regel, at det uden konsekvenser for genevolderen med at pennestrøg kan lade sig gøre, at halvere geneafstanden og se bort fra konsekvenserne for naboer.

På side 28 fremfører Kommunen ligeledes, at det er præcis samme størrelse produktionsareal, staldd typer og dyretyper der ansøges om; men intet om forøgelsen af mængden af dyr og hvor stor en forøgelse der er tale om. Det konkluderes, at lugtmissionen derfor er uændret i forhold til nudriften.

Det er meget behændigt ikke at tage stilling til forøgelsen i dyreantal. Det grænser til justitsmord på de omkringboende.

Der er dog en sikkerhedsventil, at hvis der opstår lugtgener, som Kommunen vurderer, er væsentlig større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan der skrives ind.

Det skal her pointeres, at grundlaget for miljø vurderingen er, at der ikke sker nogen forøgelse af lugtgenerne, overhovedet.

Afsluttende skal bemærkes, at det er Haderslev Kommune samlede vurdering, at det ansøgte projekt overholder bekendtgørelsens beskyttelsesniveauer for BAT. (Bedst anvendelig teknologi) for lugt.

Det vil vi tillade os, at kalde en sandhed, med modifikationer.

Bevis: det fremgår overhovedet ikke, at der af ansøger foretages noget for at reducerer lugtgenerne for naboerne.

Ansøger påberåber sig en for det omkringliggende samfund uforståelig 50 % regel og henviser til nogle beregninger om lugt som strider mod fornuftens regler.

Til sidst vil vi gerne vise forståelse og sympati for de miljømedarbejdere i Kommunen der ud fra gældende love og regler, er nødsaget til, uden at kunne stille krav, af godkende noget der er så fornuftsstridigt som:

1. beregninger vedr. lugt
2. at være nødsaget til at acceptere 50 % reglen.

Med venlig hilsen

Ove Breith

Følgende medunderskrivere tilslutter sig til vedlagte brev.

NAVN : Stefan Seide
ADRESSE : Hejragele Østertoft nr 9
BY : 6100 Haderslev
TELEFON/MOBIL: 50405903
UNDERSKRIFT : [Signature]

NAVN : _____
ADRESSE : _____
BY : _____
TELEFON/MOBIL: _____
UNDERSKRIFT : _____

NAVN : _____
ADRESSE : _____
BY : _____
TELEFON/MOBIL: _____
UNDERSKRIFT : _____

NAVN : _____
ADRESSE : _____
BY : _____
TELEFON/MOBIL: _____
UNDERSKRIFT : _____

Følgende medunderskrivere tilslutter sig til vedlagte brev.

NAVN : Maria Karas Christensen
ADRESSE : Højsager strandvej 46
BY : Haderslev
TELEFON/MOBIL: 26348635
UNDERSKRIFT : [Signature]

NAVN : Christina Karas Christensen
ADRESSE : Højsager strandvej 46
BY : 6100 Haderslev
TELEFON/MOBIL: 40585846
UNDERSKRIFT : [Signature]

NAVN : _____
ADRESSE : _____
BY : _____
TELEFON/MOBIL: _____
UNDERSKRIFT : _____

NAVN : _____
ADRESSE : _____
BY : _____
TELEFON/MOBIL: _____
UNDERSKRIFT : _____

Følgende medunderskrivere tilslutter sig til vedlagte brev.

NAVN : Bernette Steinh
ADRESSE : Hejsager Strandvej 57
BY : 6100 Haderslev
TELEFON/MOBIL: 20421852

UNDERSKRIFT : [Signature]

NAVN : Jensning Petersen
ADRESSE : Skragade 9
BY : Hejsager 6100 Haderslev
TELEFON/MOBIL: 74571473

UNDERSKRIFT : [Signature]

NAVN : Kaltschmidt-PETERSEN
ADRESSE : Skragade 9
BY : Hejsager 6100 HADERSLEV
TELEFON/MOBIL: 74 57 14 73

UNDERSKRIFT : Kaltschmidt-PETERSEN

NAVN : _____

ADRESSE : _____

BY : _____

TELEFON/MOBIL: _____

UNDERSKRIFT : _____

Haderslev kommune
Teknik og miljø
Simmerstedvej 1A 1. sal
6100 Haderslev

TEKNIK & MILJØ

- 5 NOV. 2018

Haderslev Kommune

Nabo høring Dalgårsvej 14 1600 Haderslev

Jeg Børge Beck er meget utilfreds med at der gives tilladelse til flere grise på ejendom Dalgårsvej 14 og en gylletank og silo helt vand vittige

Der er allerede meget lugt fra ejendommen Dalgårsvej 14 det stinker frygtligt nu hvad bliver det så med flere grise på ejendommen Dalgårsvej 14 tør ikke tænke på det
Kan man ikke forlange nogle filter på staldene

Vedrørende gylletank tænker jeg med de store regnvand problemer der er på ejendommen skal først løses for ikke at gøre risiko for hejsager vandværk
Når det regner længer tid og en torden byge står det 10-15 cm vand i gårspadsen på Dalgårsvej 14 vandet løber over mark lige ned til hejsager vandværk samme problem fra stald og nedslivnings område ved Dalgårsvej 14 det er stor risiko for det følger gylle med
Vandet fra ejendommen kan også løbe i møllebækken og forurene den
Kan kontakte Kim Hansen og Peter Erfort Haderslev kommune de ved hvilken problemer er
Silo jo mere tag jo mere vand skal det ledes væk og de eksisterende rør for små så det er vandvittigt at skabe større problemer

Hejsager vandværk siger ikke noget da det er en onkel til laue der er i bestyrelsen
Hejsager beboerforening siger heller ikke noget der er en fætter formand

Med de lugt problemer Dalgårsvej 14 kommer til at give bliver husene i hejsager mindre i værdi og usælgelig
Hvis mit hus Fredeshøj 22 bliver mindre vær eller andre ulemper vil jeg kræve erstatning for problemet

Børge Beck
Fredeshøj 22 Hejsager
6100 Haderslev

Børge Beck

01-11-18

Høringssvar nr. 5

Haderslev Kommune
Teknik og Miljø
Simmerstedvej 1A 1. sal
6100Haderslev

TEKNIK & MILJØ

- 5 NOV. 2018

Haderslev Kommune

Høring Dalgårsvej 14 6100 Haderslev

Jeg bor på Hejsager østertoft

jeg er noget bekymret vedrørende flere grise på Dalgårsvej 14 det lugter meget allerede nu med de grise der er på Dalgårsvej 14 kan ikke lufte ud kan ikke side ude på grund af lugt

lugten kan ikke være andet end sundhedsskadelig .der er indgivet klage med de grise der er på Dalgårsvej 24 allerede på nuværende tidspunkt

jeg er bekymret for Hejsagervandværk

når det regner kan jeg se det løber vand fra Dalgårsvej 14 lige ned til Hejsagervandværk hvad følger det ikke med og ligger omkring Hejsagervandværks bygning og boring

hvis det kommer til at lugte mere har man kun en mulig at flytte så står HAB med problemet om de kam udleje husene på Hejsager Østertoft.

Beboer
Hejsager Østertoft

Gerdie Bergendoff 20

Haderslev Kommune
Teknik og Miljø
Simmerstedvej 1A 1. sal
6100 Haderslev

TEKNIK & MILJØ

- 5 NOV. 2018

Haderslev Kommune

Høring Dalgårsvej 14 6100 Haderslev

Jeg bor på Hejsager østertoft

jeg er noget bekymret vedrørende flere grise på Dalgårsvej 14 det lugter meget allerede nu med de grise der er på Dalgårsvej 14 kan ikke lufte ud kan ikke side ude på grund af lugt

lugten kan ikke være andet end sundhedsskadelig .der er indgivet klage med de grise der er på Dalgårsvej 24 allerede på nuværende tidspunkt

jeg er bekymret for Hejsagervandværk

når det regner kan jeg se det løber vand fra Dalgårsvej 14 lige ned til Hejsagervandværk hvad følger det ikke med og ligger omkring Hejsagervandværks bygning og boring

hvis det kommer til at lugte mere har man kun en mulig at flytte så står HAB med problemet om de kam udleje husene på Hejsager Østertoft.

Beboer
Hejsager Østertoft

14 Hildi Ancheren

14 Karsten Ancheren

Høringssvar nr. 7

TEKNIK & MILJØ

- 5 NOV. 2018

Haderslev Kommune
Teknik og Miljø
Simmerstedvej 1A 1. sal
6100Haderslev

Haderslev Kommune

Høring Dalgårsvej 14 6100 Haderslev

Jeg bor på Hejsager østertoft

jeg er noget bekymret vedrørende flere grise på Dalgårsvej 14 det lugter meget allerede nu med de grise der er på Dalgårsvej 14 kan ikke lufte ud kan ikke side ude på grund af lugt

jeg er bekymret for Hejsagervandværk

når det regner kan jeg se det løber vand fra Dalgårsvej 14 lige ned til Hejsagervandværk hvad følger det ikke med og ligger omkring Hejsagervandværks bygning og boring

hvis det kommer til at lugte mere har man kun en mulig at flytte så står HAB med problemet om de kan udleje husene på Hejsager Østertoft.

Ingeborg Beck
Hejsager Østertoft
6100 Haderslev

Ingeborg Beck.

01-11-18

Haderslev Kommune
Teknik og Miljø
Simmerstedvej 1A 1. sal
6100Haderslev

TEKNIK & MILJØ

- 5 NOV. 2018

Haderslev Kommune

Høring Dalgårsvej 14 6100 Haderslev

Jeg bor på Hejsager østertoft

jeg er noget bekymret vedrørende flere grise på Dalgårsvej 14 det lugter meget allerede nu med de grise der er på Dalgårsvej 14 kan ikke lufte ud kan ikke side ude på grund af lugt

lugten kan ikke være andet end sundhedsskadelig .der er indgivet klage med de grise der er på Dalgårsvej 24 allerede på nuværende tidspunkt

jeg er bekymret for Hejsagervandværk

når det regner kan jeg se det løber vand fra Dalgårsvej 14 lige ned til Hejsagervandværk hvad følger det ikke med og ligger omkring Hejsagervandværks bygning og boring

hvis det kommer til at lugte mere har man kun en mulig at flytte så står HAB med problemet om de kam udleje husene på Hejsager Østertoft.

Beboer
Hejsager Østertoft

Johanne Schmidt

Ingvard Schmidt nr. 22

Høringssvar nr. 9

TEKNIK & MILJØ

- 5 NOV. 2018

Haderslev Kommune

Haderslev Kommune
Teknik og Miljø
Simmerstedvej 1A 1. sal
6100Haderslev

Høring Dalgårsvej 14 6100 Haderslev

Jeg bor på Hejsager østertoft 18

Jeg er noget bekymret vedrørende flere grise på Dalgårsvej 14 det lugter meget allerede nu med de grise der er på Dalgårsvej 14 kan ikke lufte ud kan ikke side ude på grund af lugt

lugten kan ikke være andet end sundhedsskadelig .der er indgivet klage med de grise der er på Dalgårsvej 24 allerede på nuværende tidspunkt

Jeg er bekymret for Hejsagervandværk

når det regner kan jeg se det løber vand fra Dalgårsvej 14 lige ned til Hejsagervandværk hvad følger det ikke med og ligger omkring Hejsagervandværks bygning og boring

hvis det kommer til at lugte mere har man kun en mulig at flytte så står HAB med problemet om de kan udleje husene på Hejsager østertoft.

Beboer

Hejsager Østertoft 18

Lise Lauridsen

Haderslev Kommune
Teknik og Miljø
Simmerstedvej 1A 1. sal
6100Haderslev

TEKNIK & MILJØ

- 5 NOV. 2018

Haderslev Kommune

Høring Dalgårsvej 14 6100 Haderslev

Jeg bor på Hejsager østertoft

jeg er noget bekymret vedrørende flere grise på Dalgårsvej 14 det lugter meget allerede nu med de grise der er på Dalgårsvej 14 kan ikke lufte ud kan ikke side ude på grund af lugt

lugten kan ikke være andet end sundhedsskadelig .der er indgivet klage med de grise der er på Dalgårsvej 24 allerede på nuværende tidspunkt

jeg er bekymret for Hejsagervandværk

når det regner kan jeg se det løber vand fra Dalgårsvej 14 lige ned til Hejsagervandværk hvad følger det ikke med og ligger omkring Hejsagervandværks bygning og boring

hvis det kommer til at lugte mere har man kun en mulig at flytte så står HAB med problemet om de kam udleje husene på Hejsager østertoft.

Beboer

Hejsager østertoft

16 Rudolf Christiansen

16 Perik Solvig Hansen

Høringssvar nr. 11

Haderslev Kommune
Teknik og Miljø
Simmerstedvej 1A 1. sal
6100Haderslev

TEKNIK & MILJØ

- 5 NOV. 2018

Haderslev Kommune

Høring Dalgårsvej 14 6100 Haderslev

Jeg bor på Hejsager østertoft

jeg er noget bekymret vedrørende flere grise på Dalgårsvej 14 det lugter meget allerede nu med de grise der er på Dalgårsvej 14 kan ikke lufte ud kan ikke side ude på grund af lugt

lugten kan ikke være andet end sundhedsskadelig .der er indgivet klage med de grise der er på Dalgårsvej 24 allerede på nuværende tidspunkt

jeg er bekymret for Hejsagervandværk

når det regner kan jeg se det løber vand fra Dalgårsvej 14 lige ned til Hejsagervandværk hvad følger det ikke med og ligger omkring Hejsagervandværks bygning og boring

hvis det kommer til at lugte mere har man kun en mulig at flytte så står HAB med problemet om de kam udleje husene på Hejsager Østertoft.Og komunen må da også selv være interreseret, at de 3 byggemodne byggegrunde de selv har til salg,, nogensinde vil blive solgt ,det ville da være rart med nogle unge nye tilflyttere, men med forøgede lugtshenerog ammoniak i luften hvor vores hustage bliver grønnere ikke ligefrem en mere miljøvenlig vev hvis vi skal bruge kemikalier for afrensning .Og jeg tænker også på afkast ved hussalg .regningen står jo på min jord ,hvhvorfor skal det være sådan . Jeg har hørt fra tidligere naboer at får år tilbage var der løsdrift på gården ,og den stank glemte de aldrig .det var i den røde lade mod syd .En anden ting er flere svin giver flere fluer og dem har vi også mange af .

Beboer
Hejsager Østertoft 9
Stefan seide .

3/10 - 18 - stefan.seide